QORTI CIVILI - PRIM'AWLA
SEDE KOSTITUZZJONALI

IMHALLEF

ONOR. DR JOANNE VELLA CUSCHIERI
B.A., MAG. JUR. (EUR. LAW.), LL.D.

Illum il-Hamis, 13 ta' Lulju 2023

Kawża Numru: 3

Rikors Guramentat Numru:- 300/2022JVC

XNT Limited (C 52182)

vs

Il-Korp ghall-Analizi ta' informazzjoni Finanzjarja u L-Avukat ta' l-Istat

Il-Qorti,

Rat ir-rikors b'indoli kostituzzjonali illi permezz tieghu s-socjeta' XNT premettiet u talbet kif isegwi:

'Illi s-socjeta' esponenti ghada kif irceviet ittra data 9 ta' Gunju 2022 fejn giet infurmata illi minhabba allegati nuqqasijiet vis-a'-vis

il-ligijiet dwar il-Money Laundering is-socjeta′ esponenti giet mitluba thallas piena amministrattiva ta′ 244,679 euro fi zmien ghoxrin gurnata. Kopja ta′ din l-ittra qed tigi esebita bhala Dok A. In oltre din gie ppubblikata fis-sit elettroniku ta′ l-FIAU;

Illi dan l-avviz inghata a tenur ta′ l-artikolu 13 tal-Kap. 373 – L-Att dwar il-Money Laundering u l-artikolu 21 Tal-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01 – Regolamenti Kontra Money Laundering u Finanzjar Ta′ Terrorizmu;

Illi pero′ huwa principju sancit u protett kemm fil-Kostituzzjoni u kif ukoll fil-Konvenzjoni Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem illi ma jistax ikun hemm piena minghajr ma jkun hemm process mismugh minn Qorti ta′ gudikatura Kriminali;

Illi in effetti l-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni jghid hekk:

"37. (1) Ebda proprejta′ ta′ kull xorta li tkun ma ghandu jittiehed pussess taghha b′mod obbligatorju, u ebda nteress fi jew dritt fuq proprjeta′ ta′ kull xorta li tkun ma ghandu jigi miksub b′mod obbligatorju, hlief meta hemm disposizzjoni ta′ ligi applikabbli ghal dak it-tehid ta′ pussess jew akkwist
-
(a) ghall-hlas ta′ kumpens xieraq;
(b) li tizgura li kull persuna li tippretendi dak il-kumpens dritt ta′ access lil qorti jew tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b′ligi sabiex jigi deciz l-interess taghha fi jew dritt fuq il-proprjeta′ u l-ammont ta′ kull kumpens li ghalih tista′ tkun intitolata, u sabiex tikseb hlas ta′ dak il-kumpens; u
(c) li tizgura lil kull parti fi proceduri f′dik il-qorti jew tribunal dwar pretensjoni bhal dik dritt ta′ appell mid-decizjoni taghha lill-Qorti tal-Appell f′Malta:

...

(2) Ebda haga f'dan l-artikolu ma ghandha tinftiehem li tolqot l-eghmil jew hdim ta' xi ligi safejn tipprovdi ghat-tehid ta' pussess jew akkwist ta' proprjeta'-

...

(b) bhala penali ghal, jew bhala konsegwenza ta', ksur tal-ligi, sew jekk bi proceduri civili jew wara dikjarazzjoni ta' htija ta' reat kriminali,"

Illi dak li effettivament jistabbilixxi l-avviz legali hawn fuq citat (Legislazzjoni Sussidjarja 373.01) huwa li jistabbilixxi piena li tigi imposta mill-FIAU minghajr smiegh xieraq;

Illi dan huwa kjarament bi ksur kemm tal-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni hawn fuq citat kif ukoll l-artikolu 6 tal-Konvenjoni Ewropea;

Illi apparti minn hekk il-process li wassal ghad-decizjoni mehuda mill-FIAU li jippenalizzaw lis-socjeta' esponenti f'din il-multa huwa totalment nieqes mill-garanzji ta' smiegh xieraq rikjesti mill-istess artikolu 37 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea;

Illi hawnhekk huwa utli li ssir referenza ghas-sentenza ***Case of Benham V. The United Kingdom***[1] fejn insibu:

56. The case-law of the Court establishes that there are three criteria to be taken into account when deciding whether a person was "charged with a criminal offence" for the purposes of Article 6 (art. 6). These are the classification of the proceedings under national law, the nature of the proceedings and the nature and

[1] Deciza fl-10 ta' Gunju 1996 (Applikazzjoni nru. 19380/92).

degree of severity of the penalty (see the Ravnsborg v. Sweden judgment of 23 March 1994, Series A no. 283-B);

As to the first of these criteria, the Court agrees with the Government that the weight of the domestic authority indicates that under English law, the proceedings in question are regarded as civil rather than criminal in nature. However, this factor is of relative wieght and serves only as a starting-point (see the Weber v. Switzerland judgment of 22 May 1990, Series A no. 177, p. 17, para. 31);

The second criterion, the nature of the proceedings, carries more weight. In this connection, the Court notes that the law concerning liability to pay the community charge and the procedure upon non-payment was of general application to all citizens, and that the proceedings in question were brought by a public authority under statutory powers of enforcement. In addition, the proceedings had some punitive elements. For example, the magistrates could only exercise their power of committal to prison on a finding of wilful refusal to pay or of culpable neglect;

Finally, it is to be recalled that the applicant faced a relatively severe maximum penalty of three months' imprisonment, and was in fact ordered to be detained for thirty days (see the Bendenoun v. France judgement of 24 February 1994, Series A no. 284, p. 20 para. 47);

Having regard to these factors, the Court concludes that Mr Benham was "charged with a criminal offence" for the purposes of Article 6 paras. 1 and 3 (art. 6-1, art. 6-3). Accordingly, these two paragraphs of Article 6 (art. 6-1, art. 6-3) are applicable;

Illi biex nigu lura ghall-kaz in ezami ghandu jirrizulta illi dawn ic-cirkostanzi huma sodisfiatti. In effetti mehud in konsiderazzjoni n-natura tal-proceduri u s-serverita' tal-piena zgur illi multa ai fini tal-Money Laundering tikkwalifika bhala piena kriminali u allura l-proceduri li jwasslu ghal tali piena ghandu jkollhom il-garanziji kollha ta' smiegh xieraq;

Illi apparti minn hekk skont gurisprudenza tal-Qorti Ewropeja, awtorita' li tinghata l-poter li taghti decizjoni hija fiha nnifisha tribunal ai finijiet ta' artikolu 6 tal-Konvenjzoni u allura trid tissodisfa r-rekwiziti kollha ta' smiegh xieraq. Hawnhekk terga' issir referenza ghas-sentenza gja citata: ***Benthem vs Netherlands***[2] fejn jinsab is-segwenti ragunament:

"However, a power of decision is inherent in the very notion of "tribunal" within the meaning of the Convention (see the Sramek judgment of 22 October 1984, Series A no. 84, p. 17, para. 36)."

Illi dan huwa kjarament imtenni fis-sentenza fl-ismijiet ***Van De Hurk v The Netherlands***[3]. Ghalkemm din is-sentenza kienet tirrigwarda l-indipendenza tat-tribunal huwa utli li ssir referenza ghas-segwenti kwotazzjoni:

"45. In the Court's opinion, the power to give a binding decision which may not be altered by a non-judicial authority to the detriment of an individual party is inherent in the very notion of a "tribunal", as is confirmed by the word "determination" ("qui decidera") (compare the following judgements: Benthem v. The Netherlands, 23 October 198, Series A no. 97, para. 40; H. V. Belgium, 30 November 1987, Series A no.

[2] Op. Cit.
[3] Applikazzjoni numru 16034/90.

127, p. 34, para. 50; and Belilos v. Switzerland, 29 April 1988, Series A no. 132, p. 29, para. 64);

Illi ghalhekk huwa car illi l-agir f'dan il-kaz ta' l-FIAU huwa agir ta' tribunal skont kif definit f'din il-gurisprudenza u allura jirrikjedi l-garanziji kollha skont id-dritt ta' smiegh xieraq, garanziji li huma totalment mankanti;

Illi l-fatt illi din il-piena giet ippubblikata fis-sit elettroniku tal-FIAU qieghed jippregudika u jiddanneggja serjament lis-socjeta' esponenti;

Ghaldaqstant l-esponenti jitolbu umilment li din l-Onorabbli Qorti joghgobha:

1. Tiddikjara li l-fatt illi l-ligi tal-Money Laundering, fosthom il-Kap. 373 – L-Att dwar il-Money Laundering u l-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01 – Regolamenti Kontra Money Laundering u Finanzjar ta' Terrorizmu, tippermetti lill-FIAU timponi pieni amministrattivi sostanzjali u l-fatt illi f'dan il-kaz l-istess FIAU imponiet multa ta' 244,679 Euro dan jilledi d-drittijiet fundamentali taghha kif sanciti fl-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja ghad-drittijiet tal-Bniedem u l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni;

2. Taghmel dawk l-ordnijiet, tohrog dawk l-atti u taghti dawk id-direttivi li tqis xierqa, sabiex twettaq, jew tizgura t-twettiq tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrent fosthom illi tirrevoka l-multa amministrattiva imposta fuq is-socjeta' esponenti;

3. Taghti ordni ad interim li l-FIAU ghandha tirtira minn fuq is-sit elettroniku kull referenza ghal din il-piena amministrattiva sakemm jigu decizi dawn il-proceduri;

Bl-ispejjez.'

Rat ir-risposta tal-Korp ghall-Analizi ta' Informazzjoni Finanzjara li taqra kif isegwi:

1. 'Illi fl-ewwel lok jigi eccepit illi r-rikors promotur huwa irritu u null stante li t-talbiet tar-rikorrenti m'humiex ibbazati fuq, u ma jsegwux, il-premessi kontenuti fl-istess rikors promotur. B'mod speficiku rigward l-allegat kusr tal-Kostituzzjoni, ir-rikorrenti qieghda titlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex issib ksur tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni. Dana meta l-premessi jaghmlu referenza ripetuta – u sahansitra jiccitaw – l-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni, minghajr ebda referenza kwalunkwe ghall-artikolu 39;

2. Illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, jigi eccepit illi r-rikors promotur huwa wkoll irritu u null billi jonqos milli jispecifika liema huma dawk id-disposizzjonijiet tal-Ligi li allegatament jilledu d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti. Din l-Onorabbli Qorti evidentement ma tistax tiddikjara li l-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta jew ir-Regolamenti Kontra Money Laundering u Finanzjar ta' Terrorizmu (L.S. 373.01) huma nulli fl-intier taghhom, lanqas ma huwa r-rwol ta' din l-Onorabbli Qorti illi tindividwalizza hija stess liema huma l-artikoli tal-Ligi li qed tillanja minnhom ir-rikorrenti. Ghalhekk ma tistax tinghata dikjarazzjoni illi l-Ligi tilledi d-drittijiet tal-bniedem minghajr indikazzjoni cara dwar liema huma l-artikoli fil-ligi li qed jigu kontestati (vide *Pauline Cilia vs L-Avukat Generali,* 27 ta' Frar 2019). Terga' u tghid, it-talba tar-rikorrenti hija wiesgha vaga ghall-ahhar

billi titkellem dwar *"il-ligi tal-Money Laundering, **fosthom** il-Kap. 373 – L-Att dwar il-Money Laundering u l-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01 – Regolamenti Kontra Money Laundering u Finanzjar ta' Terrorizmu".* Ghaldaqstant mhux talli r-rikorrenti mhix tidentifika l-artikoli tal-Ligi lamentati, izda lanqas biss ma qieghda tispecifika b'mod cert il-ligijiet li qed tillanja minnhom;

3. Illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-Korp esponent umilment jissottometti illi r-rikorrenti ghandha rimedju ordinarju effettiv ghad-disposizzjoni taghha a tenur tal-artikolu 13A tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta, li jipprovdi dritt ta' appell mhux biss fuq punti ta' ligi, izda anki fuq il-mertu tad-decizjoni tal-Korp. Sal-llum il-gurnata r-rikorrenti ghad ma intavolat ebda appell, pero' ghandu jinghad illi hija ghadha fit-terminu. Ir-rikorrenti ghandha l-obbligu illi tezawrixxi r-rimedji ordinarji kollha li ttiha l-ligi ordinarja qabel ma tirrikorri ghall-proceduri eccezzjonali bhal ma huma dawk odjerni. Ghaldaqstant il-Korp esponent umilment jissottometti illi din l-Onorabbli Qorti ghandha tirrifjuta illi tesercita l-gurisdizzjoni kostituzzjonali u konvenzjonali taghha kif jikkontemplaw l-provisos tal-artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni u tal-artikolu 4(2) tal-Kap 319 tal-Ligijiet ta' Malta;

4. Illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, jigi eccepit illi l-azzjoni odjerna hija wahda intempestiva billi d-decizjoni tal-Korp esponent fil-konfront tar-rikorrent ghad m'hijiex finali u ghad hemm l-imsemmi rimdeju tal-appell skont l-artikolu 13A disponsibbli ghar-rikorrenti. Jekk dak l-appell issir, l-appell jinstema' mill-Onorabbli Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) bil-garanziji kollha relattivi u jista' jirrizulta fil-konferma, thassir jew varjazzjoni tas-sanzjoni imposta mill-Korp;

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost jigi eccepit illi in kwantu ghal-lanjanzi immirati lejn il-Ligi innifisha, il-Korp esponent m'huwiex il-legittimu kontradittur peress illi huwa jaqdi l-funzjonijiet tieghu fil-parametri stabbiliti u determinati mill-Ligi u b'mod imparzjali u indipendenti minn kull entita' jew awtorita' ohra u f'dan is-sens il-Korp ma jistax jinstab illi jikser ebda drittijiet fundamentali tar-rikorrenti. Il-kwistjoni dwar jekk il-Ligi twassalx ghall-ksur ta' dritt fundamentali jew le tista' tigi mwiegba biss mill-Avukat tal-Istat u mhux mill-Korp esponent;

6. Illi fi kwalsiasi kaz u dejjem minghajr pregudizzju, l-ebda disposizzjoni tal-Kap 373 jew tar-regolamenti sussidjarji u lanqas id-decizjoni tal-Korp jew is-sanzjoni amministrattiva konsegwenti, jew addirittura l-process amministrattiv li wassal ghall-istess, ma jilledu d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti;

7. Illi fi kwalsiasi kaz u dejjem minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet l-ohra hawn sollevati, il-Kap 373 u r-regolamenti sussidjarji huma lkoll derivanti minn Ligi tal-Unjoni Ewropea u ghalhekk il-legislatur Malti huwa marbut bir-rekwiziti tal-istess fit-trasposizzjoni tad-Direttivi in kwistjoni; f'dan ir-rigward wiehed ghandu jqis il-principju generali abbraccat mill-Qrati Ewropej illi l-Ligi Kommunitarja hija prezunta bhala konformi mad-drittijiet fondamentali u fi kwalsiasi kaz, japplika l-principju ta' supremazija tal-Ligi Kommunitarja. Fil-fatt l-inforzar tal-obbligi surreferiti huwa wkoll in linea mal-obbligi internazzjonali tal-Istat Malti, inkluz il-ligi Ewropea kif gia inghad u obbligi internazzjonali ohra inkluz ir-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea, tal-*European Banking Authority,* il-*Financial Action Task Force* u l-MONEYVAL;

8. Illi minghajr pregudizzju, fil-premessi tar-rikors promotur, ir-rikorrenti ripetutament tallega ksur tad-drittijiet fondamentali rigward il-protezzjoni tal-propjeta' kif sanciti taht l-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni. Kif inghad fl-ewwel eccezzjoni tal-esponent, ma hemm l-ebda talba f'dan ir-rigward, manadakollu ghal kull boun fini jigi sottomess illi ma sar ebda ksur tad-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti kif sanciti taht l-imsemmi artikolu 37 tal-Kostituzzjoni;

9. Illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju, dawk il-garanziji li japplikaw biss fil-kamp kriminali skont l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni, ma jsibux applikazzjoni fil-kaz odjern billi l-Korp esponent ma jaghmel l-ebda determinazzjoni ta' natura kriminali, izda jiddetermina biss kwistjonijiet amministrattivi;

10. Illi minghajr pregudizzju, il-process adoperat mill-Korp esponent huwa strettament amministrattiv u l-multa imposta mill-Korp hija wahda amministrattiva. Il-*quantum* tal-multa m'hijiex l-unika kunsiderazzjoni li ghandha tigi meqjusa meta wiehed jigi biex iqis in-natura tal-multa. Fil-fatt hemm diversi fatturi ohra li ghandhom jigu konsidrati, inkluz il-fatt illi l-imsemmija multa la tista' twassal ghal restrizzjonijiet fuq il-liberta' tal-persuna, u lanqas tista' tigi riflessa fil-fedina penali ta' persuna. Inoltre s-sanzjoni hija intiza biss bhala deterrent u mhix ukoll punittiva, u ebda multa hekk imposta ma hija konvertibbli fi prigunerija. Il-*quantum* ghandu jigi konsidrat ukoll fil-kuntest tal-vjolazzjonijiet regolatorji kommessi u tan-natura tal-persuna suggetta relattiva; evidentement sabiex multa amministrattiva tkun effettiva, jehtieg illi jkun hemm element ta' proporzjonalita'. Dawn kollha huma fost varji fatturi importanti li jissottolineaw in-natura amministrattiva tas-sanzjoni in kwistjoni. Inoltre l-Kap 373 u r-

regolamenti sussidjarji huma lkoll derivanti minn Ligi tal-Unjoni Ewropea, li espressament tikklassifika s-sanzjonijiet in disamina bhala sanzjonijiet amministrattivi u mhux penali;

11. Illi fil-fatt ir-rikorrenti qeghda timmisrapprezenta s-sanzjoni imposta fuqha mill-Korp meta hija tirreferi ghall-azzjoni amministrattiva bhala *"multa ai fini tal-Money Laundering"*[4]. Il-Korp ma jimponi ebda sanzjoni fejn ikun hemm reat ta' *money laundering* taht l-artikolu 3 tal-Kap 373. F'dak il-kaz, l-akkuzat jitressaq quddiem il-Qrati Kriminali. Il-Korp jimponi sanzjonijiet **biss** rigwardanti l-obbligi regolatorji li Persuni f'Suggetti ghandhom bhala parti mill-obbligi taghhom rigward il-**<u>prevenzjoni</u>** ta' hasil ta' flus. Il-Korp m'ghamel ebda sejba fis-sens illi kien hemm hasil ta' flus ghaliex dik mhix il-mansjoni tieghu. Huwa merament ezamina l-operat u l-proceduri tar-rikorrenti biex jassigura konformita' regolatorja u impona s-sanzjoni relattiva wara determinazzjoni li r-rikorrenti kellha mankanzi regolatorji gravi;

12. Illi ghalhekk il-garanziji tal-kamp kriminali li qeghdha tipprova tinvoka r-rikorrenti ma jsibux applikabbilita' fil-kaz odjern u f'dan is-sens ma jista' ikun hemm ebda ksur tal-garanziji relattivi fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u tal-artifkolu 6 tal-Konvenzjoni in kwantu si tratta dwar proceduri ta' natura amministrattiva;

13. Illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-artikolu 13A tal-Kap 373 jaghti rimejdu adegwat sabiex jigi assigurat id-dritt tas-smiegh xieraq. A tenur tal-imsemmi artikolu 13A, il-persuna suggetta li fuqha tkun giet inflitta sanzjoni, ghandha opportunita' li tressaq il-kaz kollu taghha – **kemm fuq**

[4] Rikors promotur, pagna 3, l-ahhar paragrafu

punti ta' fatti, u kif ukoll punti ta' ligi – quddiem Qorti mwaqqfa bil-Ligi u moghnija bil-garanziji kollha ta' indipendenza u imparzjalita'. Dan ifisser li d-dettami tal-jedd ghal smiegh xieraq jinsabu pjenament sodisfatti. Ir-revizjoni tad-decizjoni tal-esponent mill-Qorti tal-Appell hija garanzija sufficjenti ta' smiegh xieraq fir-rigward tas-sanzjonijiet amministrattivi imposti mill-Korp. Ghalhekk ukoll ma jista' jirrizulta ebda ksur la tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u lanqas tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni;

14. Illi r-rikorrenti ghandha r-responsabbilita' li tirrikorri ghar-rimedji kollha taht il-Ligi ordinarja u mhux tippretendi illi n-nuqqas taghha milli taghmel dan b'xi mod jigi sanat b'xi rimedju eccezzjonali li tista' taghti din l-Onorabbli Qorti. Fuq kollox, meta din l-Onorabbli Qorti tqis il-Ligi lamentata, hija naturalment ghandha tqis ukoll ir-rimedju tal-appell skont l-artikolu 13A bhala parti mill-process stabbilit mill-Ligi. Ghall-fini ta' smigh xieraq, il-process ghandu jigi konsidrat *as a whole*, u ghalhekk bl-inkluzjoni wkoll tar-rimedju tal-appell. Jekk ir-rikorrenti tonqos milli tintavola appell, hija ma tistax imbaghad tinsisti li r-regim regolatorju u l-process tal-Korp kisrilha d-drittijiet fondamentali taghha;

15. Illi fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju, il-Korp esponent huwa enti independenti, awtonomu u imparzjali. Inoltre l-Korp ghandu struttura li tiggarantixxi li min qed jiddeciedi dwar il-ksur tal-obbligi legali mill-persuni suggetti u dwar l-imposizzjoni ta' mizuri amministrattivi, inkluz pieni amministrattivi, igawdi indipendenza u imparzjalita', u mhux minnu li l-istess persuni qed jagixxu ta' prosekuzzjoni, gurija u mhallef fl-istess kaz, kif jallega r-rikorrent fir-rikors tieghu. Inoltre l-Korp esponent f'kull stadju ta lir-rikorrenti l-opportunita' shiha li tiddefendi ruhha u tressaq il-kaz taghha, kif fil-fatt kellha kull opportunita' li taghmel;

16. Illi r-rikorrenti tipprova tistrieh fuq gurisprudenza tal-Qorti Ewropea biex tinsisti li l-Korp agixxa ta' tribunal f'dan il-kaz u ghalhekk kellhom jigu sodisfatti l-garanziji kollha ta' smiegh xieraq. Fil-fatt il-kazistika tal-istess Qorti Ewropea tipprovdi bl-aktar mod car illi l-fatt li awtorita' jkollha poter investigattiv u poter li tiehu decizjonijiet u timponi sanzjonijiet, mhuwiex inkompatibbli mad-dispozizzjonijiet tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni, sakemm ikun jezisti access shih ghall-qorti (vide per ezempju *A Menarini Diagnostics S.R.L. vs Italy, Bendenoun vs France, Grande Stevens vs Italy).* Dan huwa l-kaz anke jekk il-proceduri quddiem l-awtorita' ma jkunux jissodisfaw ir-rekwiziti kollha tal-artikolu 6(1). Id-dritt tal-appell taht l-artikolu 13A jaghti appell shih quddiem il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), li ghandha gurisdizzjoni shiha u tista' thassar jew tbiddel id-decizjoni tal-Korp fuq kwalunkwe aspett, kemm fuq punt ta' ligi jew fatt;

17. Illi fi kwalsiasi kaz u dejjem minghajr pregudizzju ghas-suespost il-Korp esponent jagixxi bhala Regolatur a tenut tal-Kap 373 billi jissorvelja lill-Persuni Suggetti sabiex jassigura l-konformita' taghhom mal-obbligi regolatorji kollha relattivi li huma intizi sabiex l-imsemmija Persuni Suggetti ma jigux utilizzati minn terzi ghal-fini ta' hasil ta' flus jew finanzjar ta' terrorizmu. Dan huwa dover impost fuq il-Korp mil-Ligi stess li jirrikjedi li l-Korp jimponi l-multi amministrattivi appoziti f'kaz ta' ksur tal-imsemmija obbligi. L-interess tal-Korp *qua* Regolatur huwa propju l-osservanza tal-disposizzjonijiet tal-Ligi u l-prevenzjoni ta' hasil ta' flus u finanzjar ta' terrorizmu. Ghalhekk il-Korp esponent huwa ghal kollox independenti u imparzjali in kwantu l-unika l-interess illi huwa ghandu huwa propju l-osservanza tal-Ligi;

18. Illi ghalhekk ukoll ma jistax jitqies illi kien hemm ebda ksur tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni jew tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni;

19. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost ebda disposizzjoni tal-Kap 373 tal-Ligijiet ta' Malta jew tar-regolamenti susidjarji ma jilledu d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti u l-Korp esponent fi kwalsijasi kaz mexa skont il-Ligi u ma wettaq ebda ksur tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti u ghalhekk l-allezzjonijiet rikorrenti huma ghal kollox infondati fil-fatt u fid-dritt;

20. Illi in kwantu ghall-pubblikazzjoni tad-decizjoni tal-Korp, jigi bir-rispett sottomess illi tali pubblikazzjoni saret skont l-artikolu 13C tal-Kap 373 u bl-ebda mod ma tilledi d-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti. Fi kwalsiasi kaz u minghajr pregudizzju, fi stat demokratiku, il-pubblikazzjoni tad-decizjoni bl-isem tal-persuna suggetta hija fl-interess pubbliku, partikolarment meta s-sanzjoni tkun konsiderevoli bhala ma hija dik in kwistjoni, li tindika nuqqasijiet gravi da parti tal-persuna suggetta koncernata;

21. Illi ghalhekk ukoll l-esponent ma jista' jigi dikjarat responsabbli ta' l-ebda danni fil-konfront tar-rikorrenti;

22. Illi assolutament minghajr pregudizzju ghas-suespost, f'kaz li din l-Onorabbli Qorti jidhrilha illi xi wahda mit-talbiet tar-rikorrenti ghandha tigi milqugha (u dan qed jinghad purament ghall-grazzja tal-argument, billi l-Korp esponent jidhirlu illi t-talbiet ghandhom effettivament jigu michuda fl-interezza taghhom) allura f'dak il-kaz dikjarazzjonijeit ta' ksur ta' drittijiet fondamentali ghandha tkun sufficjenti u m'ghandux ikun il-kaz li l-Qorti tiffissa ebda kumpens jew danni;

23. Illi t-talbiet tar-rikorrenti huma infondanti fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti;

24. Slav eccezzjonijiet ulterjuri;

Ghaldaqstant ghar-ragunijiet kollha suesposti hija l-umli sottomissjoni tal-Korp esponent illi t-talbiet kollha kontenuti fir-rikors kostituzzjonali imressaq mir-rikorrenti XNT Limited ghandhom jigu michuda fl-intier taghhom, bl-ispejjez kontra l-istess rikorrenti.

Rat ir-risposta tal-Avukat tal-Istat li taqra kif isegwi:

1. 'Illi preliminarjament, dawn il-proċeduri huma intempestivi għaliex <u>il-kumpanija rikorrenti ma eżawrixxietx ir-rimedji ordinarji qabel ma ntavolat din il-kawża kostituzzjonali speċjali</u>. L-esponent jenfasizza li proċeduri kostituzzjonali ma jistgħux jieħdu post il-proċeduri ordinarji li għandhom dejjem jiġu utilizzati l-ewwel u qabel kollox. Fil-fatt, il-multa amministrattiva mogħtija mill-Korp Għall-Analiżi ta' Informazzjoni Finanzjarja (FIAU) għadha tista' tiġi kkontestata quddiem il-Qorti tal-Appell skont l-artikolu 13A tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta u l-esponent jemmen li l-kumpanija rikorrenti għad għandha rimedju xieraq a disposizzjoni tagħha. Għalhekk l-esponent umilment jistieden lil din l-Onorabbli Qorti sabiex <u>tirrifjuta milli teżerċita s-setgħat tagħha</u> u dan skont id-disposizzjonijiet tal-proviso Artikoli 46(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Artikolu 4(2) tal-Kap. 319 u fid-dawl ta' sensiela ta' sentenzi li ġew deċiżi ai termini ta' dawn l-artikoli;

2. Illi preliminarjament ukoll u bla preġudizzju għas-suespost, l-esponent jiġbed l-attenzjoni lill-kumpanija rikorrenti għall-fatt li fir-rikors promotur issemmi diversi drabi lill-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni u saħansitra tikkwota siltiet minnu, iżda mbagħad tali artikolu ma jissemma' mkien fit-talbiet. Għalhekk, l-esponent iqis li l-kumpanija rikorrenti għandha tirregola ruħha f'dan ir-rigward;

3. Illi preliminarjament ukoll u bla preġudizzju għall-paragrafi preċedenti, l-esponent jeċċepixxi li l-ilmenti kollha tal-kumpannija rikorrenti ma jistgħux jiġu meqjusa fil-parametri tal-artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u dan peress li l-ilmenti tagħha ma jmissux ma' akkużi jew proċeduri kriminali.[5] L-artikoli 13 tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta u r-Regolament 21 tal-Leġislazzjoni Sussidjarja 373.01 li qed jiġu attakkati mill-kumpannija rikorrenti ma jwasslu għad-determinazzjoni tal-ebda reat jew akkuża kriminali. Fil-fatt, minkejja l-effetti serji li deċiżjoni tal-Korp intimat jista' jkollha fuq ir-rikorrenti, ma jfissirx li n-natura ta' tali pieni hija waħda kriminali. Għalhekk, il-kumpannija rikorrenti ma tistax tinqeda bl-artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta sabiex tħassar dawk il-liġijiet u/jew il-proċeduri amministrattivi li nbdew taħthom;

[5] Dan ġie ukoll ikkonfermat minn din l-istess Qorti diversament presjeduta fil-kawża Keith Schembri et vs Avukat Ġenerali et deċiża nhar it-23 ta' April 2021.

4. Illi in linea preliminari u dejjem mingħajr preġudizzju, rigward it-tielet talba, hemm rikors b'urġenza li qed jitratta din l-istess talba u għalhekk l-esponent iqis li din għandha tiġi rtirata minn dan ir-rikors;

Mertu

5. Illi mingħajr preġudizzju għall-paragrafi preċedenti, it-talbiet fil-mertu tar-rikorrent għandhom jiġu miċħuda *in toto* fil-fatt u fid-dritt peress li ċ-ċirkostanzi tal-każ assolutament ma jirrappreżentaw l-ebda ksur tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti ai termini tal-Artikoli 37 u 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u Libertajiet Fundamentali u dan għar-raġunijiet segwenti li qed jiġu hawn elenkati mingħajr preġudizzju għal xulxin:

6. Illi skont id-disposizzjonijiet tal-Kap 373 tal-Liġijiet ta' Malta u tal-liġi sussidjarja maħruġa taħt l-istess Att, il-Korp intimat huwa mogħni bis-setgħa li joħroġ pieni amministrattivi fil-konfront ta' min jinstab li ma mexiex mal-liġijiet li jipproteġu l-użu tas-sistemi finanzjarji mill-ħasil tal-flus. Dan, bl-ebda mod ma jimplika li allura l-Korp intimat qiegħed jiddetermina jew jiddeċiedi reati kriminali;

7. Illi hija l-liġi Maltija stess li tgħid li dawn il-proċeduri huma ta' bixra amministrattiva u mhux kriminali. Fil-fatt, l-artikolu 13A tal-Kap. 373 isemmi li: "*Kull meta persuna suġġetta tħoss ruħha aggravata b'piena amministrattiva imposta fuqha mill-Korp kif ikun hemm fir-regoli u regolamenti magħmulin taħt l-artikolu 13, u dik il-piena amministrattiva tkun ta' iżjed minn ħamest elef euro (€5,000), sew jekk din tkun imposta dwar xi kontravvenzjoni waħda jew aktar, il-persuna suġġetta tista' tappella minn dik il-piena amministrattiva kemm fuq punti ta' liġi u fuq il-mertu.*"

8. Għalhekk la hija l-liġi stess li tqis dawn il-proċeduri bħala ta' għamla amministrattiva, il-garanziji proċedurali li skont il-Kostituzzjoni ta' Malta jgħoddu għall-proċeduri kriminali ma jistgħux jiġu mġebbda wkoll għal dawn il-proċeduri amministrattivi. F'dan il-kuntest tapplika tant tajjeb il-massima latina - *A verbis legis non est recedendum*;

9. Illi l-esponent lanqas ma jaqbel li wieħed għandu jirreferi għall-ġurisprudenza dwar l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea biex wieħed jiddeċiedi jekk proċeduri amministrattivi għandhomx jitqiesu li qed jiddeterminaw reat kriminali jew le. Dan qed jingħad għaliex it-test u l-implikazzjoni tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea huwa għal kollox differenti minn dak tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

10. Illi b'referenza għall-artikoli tal-Kap. 373 u r-Regolament 21 tar-Regolamenti maħruġa taħt il-Kap. 373, il-kumpannija rikorrenti trid, l-ewwel u qabel kollox, tipprova li dawn is-sanzjonijiet huma forom ta' pieni ta' natura kriminali fl-ambitu tal-artikolu 6 tal-Konvenzjoni skont il-kriterji stabbiliti fis-sentenza Engel u oħrajn v. L-Olanda tat-8 ta' Ġunju 1976. Hawnhekk, tajjeb li wieħed jgħid li fil-ġurisprudenza tal-Qorti Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem minn dejjem inżammet id-distinzjoni bejn pieni li jaqgħu fil-kategorija ta' "*hard core of criminal law*" u "*cases not strictly belonging to the traditional categories of the criminal law*";

11. Illi l-esponent jenfasizza li dawn il-proċeduri mhumiex ta' natura kriminali jew piena li taqa' fil-parametri ta' "*hard core of criminal law*", allura ma hemmx għalfejn li fl-ewwel istanza l-proċeduri jitmexxew quddiem qorti. Dan ifisser allura li ma hemmx konflitt mal-prinċipji tal-jedd ta' smigħ xieraq li ċertu sanzjonijiet jiġu imposti fl-ewwel istanza minn organu amministrattiv li mhux ġudizzjarju (ara Jussila v. il-Finlandja deċiża fit-23 ta' Novembru 2006 u Hüseyin Turan v. It-Turkija deċiża fl-4 ta' Marzu 2008) u li jkollu setgħat kemm investigattivi u kemm li jagħti deċiżjonijiet (ara Janosevic vs. L-Isvezja deċiża fil-21 ta' Mejju 2003);

12.Illi l-fatt li pieni amministrattivi jistgħu jilħqu ammonti ta' flus kbar, ma jbiddel xejn mill-fatt li dawn jistgħu jiġu mposti minn awtoritajiet amministrattivi (ara Bendenoun v. Franza tal-24 ta' Frar 1992). Sakemm id-deċiżjoni tal-organu amministrattiv tkun tista' tiġi mistħarrġa minn awtorità mogħnija b'funzjonijiet ġudizzjarji, allura ma hemm l-ebda problema mal-ħtiġijiet tas-smigħ xieraq. Fil-fatt, skont l-Artikolu 13A tal-Kap. 373 tal-Liġijiet ta' Malta, id-deċiżjoni tal-Korp intimat tista' tiġi attakkata quddiem il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), kemm fuq punti ta' liġi u fuq il-mertu;

13. Illi jibqa' l-fatt li peress li fil-każ preżenti għad hemm lok għal appell mid-deċiżjoni tal-Korp, għalhekk wieħed ma jistax jitkellem fuq sanzjonijiet fil-konkret iżda fuq konġetturi u dan m'għandux jiġi aċċettat;

14. Illi jibqa' jiġi ribadit li kwalunkwe piena amministrattiva li tista' teħel il-kumpannija rikorrenti, jekk kemm-il darba din tiġi kkonfermata mill-Qorti tal-Appell, ma tistax titqies bħala piena eċċessiva jew sproporzjonata;

15. Illi fid-dawl tal-eċċezzjonijiet preċedenti, l-artikoli u r-regolamenti msemmija mill-kumpannija rikorrenti u kif tmexxa l-proċess investigattiv li wassal lill-Korp biex jieħu d-deċiżjoni fondata tiegħu, ma jiksru l-ebda dritt fundamentali msemmi mir-

rikorrenti u għalhekk ċertament li l-ebda kumpens jew rimedju ieħor m'għandu jiġi mogħti lill-kumpannija rikorrenti;

16. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri.

Għaldaqstant, l-esponent jitlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti jogħġobha tiċħad il-pretensjonijiet kollha kif dedotti fir-rikors promotur bħala infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-kumpannija rikorrenti ma sofriet l-ebda ksur tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fondamentali u għalhekk l-ebda forma ta' kumpens mhu dovut u dan bl-ispejjeż kontra l-istess kumpannija rikorrenti.'

Rat illi fis-seduta tat-23 ta' Gunju, 2022 gie trattat ir-rikors ghal 'interim measure' sottomess mir-rikorrenti, rat l-atti kollha tar-rikors *interim*, rat id-digriet taghha tat-28 ta' Gunju, 2022 fejn din il-Qorti ordnat li pendenti li jigu decizi b'mod finali l-proceduri kostituzzjonali odjerni l-FIAU b'mod immedajt tnehhi l-pubblikazzjoni minn fuq is-sit elettroniku taghha l-multa inflitta fuq is-socjeta' rikorrenti. Rat il-proceduri tal-appell minn din l-ordni u rat li l-istess appell gie dikjarat null permezz ta' decizjoni datata 29 ta' Marzu, 2023. Rat ukoll ir-rikors tal-Avukat tal-Istat f'dan ir-rigward;

Rat li fil-verbal tas-6 ta' Lulju, 2022 gie mitlub li d-dokumentazzjoni fl-atti tar-rikors *interim* jigu kkunsidrati bhala provi fil-mertu. Rat l-istess atti.

Rat illi fil-verbal datat 7 ta' Frar, 2023 ir-rikors gie differit ghal-lum ghad-decizjoni bil-fakulta' tal-partijiet li jipprezentaw noti ta' sottomissjonijiet b'termini mposti fuqhom;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet esebiti fl-atti;

Rat l-atti kollha.

Ikkunsidrat:

Illi permezz tar-rikors kostituzzjonali odjern is-socjeta' rikorrenti tilmenta minn ksur tad-dritt fundamentali ghal smiegh xieraq taghha fit-termini tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u dan ghaliex issostni li l-FIAU, fil-proceduri kontra taghha agixxiet ta' investigatur u gudikant fejn imponiet multi ta' eluf kbar kontra taghha li jekwivalu ghall-penali kriminali minghajr mas-socjeta' rikorrenti lanqas kellha l-opportunita li tkun prezenti waqt il-laqgha fejn il-Kumitat iddecieda li kien hemm il-ksur u mpona l-

multi in kwistjoni b'dana li r-rikorrenti ssostni li ma nghatatx smiegh xieraq.

Illi da parti tieghu l-Korp intimat eccepixxa preliminarjament in-nullita' tar-rikors promotur ghaliex jallega li t-talbiet ma jsegwux il-premessi, in-nullita tar-rikors promotur ghaliex jonqos milli jidentifika d-disposizzjonijiet tal-Ligi lamentati, illi r-rikorrent ma ezawriex ir-rimedji ordinarji disponibbli ghalih, l-intempestivita tal-azzjoni in vista li r-rikorrenti kien ghadha fiz-zmien li tiprezenta appell u li mhuwiex il-legittimu kontradittur. Fil-mertu eccepixxa li ma hemm l-ebda ksur tal-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni, li n-natura tal-proceduri hija wahda amministrattiva u mhux kriminali, li r-rikorrenti ghandha dritt ta' appell quddiem Qorti mwaqqaf mil-ligi w'ghalhekk m'hemmx il-ksur tal-jeddijiet fundamentali u li fil-mertu l-pretensjonijiet tar-rikorrenti huma nfondati fattwalment stante li l-Korp huwa enti indipendenti, awtonomu u imparzjali u li t-talbiet tar-rikorrenti huwa infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda.

L-Avukat tal-Istat intimat eccepixxa preliminarjament in non-ezawriment tar-rimedji ordinarji da parti tas-socjeta' rikorrenti, li r-rikorrenti ghandha tirregola ruhha fuq liema artikolu tal-Kostituzzjoni qed tibbaza t-talba taghha jekk hux l-artikolu 37 jew l-artikolu 39, li l-ilment tas-socjeta' rikorrenti ma jaqax fil-parametri tal-artikolu 39 (1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta ghaliex ma

jmissux akkuzi jew proceduri kriminal u li dwar it-tielet talba sar rikors b'urgenza *interim* allura din ghandha tigi rtirata. Fil-mertu jeccepixxi li talbiet fil-mertu huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda peress li c-cirkostanzi tal-kaz ma jirraprezentawx ksur tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrenti fit-termini tal-Artikoli 37 u 39 tal-Kostituzzjoi ta' Malta u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea. Li ghalkemm id-disposizzjonijiet tal-Kap. 373 tal-Ligijiet ta' Malta u l-Ligi sussidjarja jaghtu l-poter lill-Korp intimat li jimponi pieni amminsitrattivi fil-konfront ta' min jinstab li ma mexiex mal-ligijiet applikabbli relatati ma' hasil ta' flus dan ma jkunx qed jiddeterima reat kriminali. Li l-ligi tindika dawk il-proceduri bhala proceduri amministrattivi b'referenza ghall-artikolu 13 A tal-Kap. 373 li tindika l-kliem 'piena amministrattiva' b'dana li allura l-garanzijia procedurali fi-termini tal-Kostituzzjoni ta' Malta ma japplikawx. Izid li l-gurisprudenza dwar l-artikolu 6 tal-Konvenjoni Ewropea hija differenti minn dik applikabbli ghall-artikolu 39, jenfasiza li l-proceduri in kwistjoni m'humiex ta' natura kriminali u nonostante li l-pieni amministrattivi jistghu jilhqu ammonti ta' flus kbar dan ma jbiddilhomx f'pieni ta' natura kriminali. Jeccepixxi wkoll li ghad hemm pendenti bejn il-partijiet il-proceduri t'appell fejn il-multi mposti jistghu sahansitra jigu konfermati.

Illi fil-mertu bhala provi mressqa, rat l-ittra datata 9 ta' Gunju, 2022 indirizzata lill-Bord tad-Diretturi tas-socjeta' rikorrenti

ffirmata minn Kenneth Farrugia, Direttur tal-FIAU (fol. 7 sa 36 tal-process) li permezz taghha gew elenkati l-konkluzjonijiet tal-'FIAU's Compliance Monitoring Committee' dwar l-operat tal-kumpanija u fejn finalment fil-parti intitolata 'Conclusions' (fol. 30 et seq) imponiet multi kif isegwi:

'- A penalty of EUR 51,417 for failure to collect adequate information on the income levels originating from employment and/or business activity of customers, for failure to collect information of the customer's business activity/employment and failure to collect sufficient information to substantiate the activities for which the customer derived their SOW and SOF in terms of Regulation 7 (1) (c) of the PMLFTR;

- A penalty of EUR 179,111 for failure to carry out ongoing monitoring of the business relationship particularly in relation to scrutinizing transactions, whereby, in 7 of the 26 files reviewed, the information held on file was considered insufficient as no supporting documentation was collected to support the transactions and this in terms of Regulation 8 (2) (a) of the PMLFTR;

- A penalty of EUR 21,710 for failure to appoint an MLRO who has the required expertise and knowledge to carry out the duties

effectively in terms of Regulation 15 (1) (a) of the PMLFTR and Section 5.1.1 of the IPs;.'

Il-konkluzjonijiet komplew fejn jigi spjegat ghalfejn il-Kumitat iddecieda li jzid il-penali dovuti b'25% nonostante li n-nuqqasijiet instabu biss f'27% mill-atti investigat fosthom ghar-raguni li l-kumpanija kienet mexxiet transazzjonijiet kbar inkluz tlett transazzjonijiet ta' oltre l-miljun Euro allura r-riskji kienu akbar. L-ittra tkompli sabiex tindika pjan ta' azzjoni li jrid jigi segwit mill-Kumpanija. Din l-ittra giet ikkuppjata wkoll lil Anthony Eddington indikat bhala Head Financial Crima Compliance fi hdan l-FIAU u Dr. Michelle Mizzi Buontempo, Chief officer Enforcement ukoll fi hdan l-FIAU.

Rat l-affidavit ta' **Patrick O'Brien**, direttur tal-komunikazzjoni tal-kumpanija rikorrenti a fol. 55 et seq tal-process. Huwa jispjega li l-kumpanija rikorrenti hija 'a Malta-based investment services provider' awtorizzata mill-MFSA liema kumpannija tipprovdi s-servizzi taghha 'on-line'. Izid li stante li s-servizzi taghha huma provduti 'on-line' ftit huma l-banek li huma f'posizzjoni li joffru sapport lill-kumpanija bhal din w'ghalhekk ir-relazzjoni tal-kumpanija mal-Bank hija krucjali. Fl-affidavit jidhol fid-dettal fir-raguni ghalfejn skont hu din il-Qorti kellha taghti 'interim-measure'. Fil-mertu jixhed:

‘In December 2020 we were notified that in January 2021 FIAU would be making online inspection between the 13 Janjuary 2021 and 26 January 2021. This was a difficult period when may employees were working remotely due to Covid-19, but we still complied to facilitate the inspection. The investigation took place through a number of video calls between the acting MLRO who was Yury Dain and the FIAU. The FIAU was requesting a lot of customer documents and files by email which documents we were submitting. There were numerous issues because the files they required were voluminous and some could not be transferred by email and we asked if they could be sent by post or courier because we felt it was a safer way to transfer this sensitive data, which we did. During the inspection there was also a substantial Melita outage in Malta, which caused internet disruption issues over two days. The investigation was concluded in a very informal manner. During these thirteen days they were requesting numerous documents every day to such an extent that our limited staff due to the covid situation was practically dealing only with the FIAU daily requests.

During the period following the investigation, our Company (XNT Ltd) has sent a response letter to the FIAU, dated as of 16th May 2021 providing sufficient information and supportive evidence/documentation to the findings of the FIAU inspection letter. However, since then the FIAU never followed up the

investigation with their findings and they have not communicated with us with regards to our response lettere – no feedback, no communication at all, no any requests for further clarification, and as a result we were not given an opportunity to rebut anything they were not pleased about. We did not know what FIAU were after so we could not present any documents to counter any issues they were encountering. Since there was no follow up from their end we assumed that they were happy with the finding and our response to it, sine we heard nothing until June 2022.

In September 2021 we had already employed an ex FCA (Financial Conduct Authority of the UK) approved person to take over the position of MLRO and she is still employed to date. After completing a handover, the said Yury Dain left his employment in January 2022.'

Patrick O'Brien xehed in kontro-ezami a fol. 360 et seq tal-process. Jaqbel li huwa mhux direttur tal-kumpanija rikorrenti izda huwa direttur tal-komunikazzjoni tal-kumpanija u jattendi l-laqghat kollha tal-kumpanija. Jikkonferma li l-kumpanija bidlet isimha minn Exante ghal XNT fis-sena 2016. Jikkonferma li kienet intbaghtet risposta lill-FIAU wara li rcevew l-ewwel rapport. Izid li ghalkemm kien hemm okkazzjonijet ohra fejn saret investigazzjoni mill-FIAU fuq il-kumpanija din kienet l-ewwel darba li gew impost l-penali. Mistoqsi kemm kellu

komunkazzjonijiet mal-MFSA qabel ma hadet 'over' l-FIAU jghid li ftit hafna xi tnejn jew tlieta. Jispjega kif l-investigazzjoni bdiet fit-13 ta' Jannar, 2021 meta wkoll ircieva d-dokument esebit a fol. 359 jinfurmah min kien inkarigat mill-investigazzjoni. Jghid li hafna mill-investigazzjoni saret 'on-line' u kien hemm bosta diffikultajiet sabiex tintbaghat u tinfetah id-dokumentazzjoni kollha mitluba.

Rat id-dokumentazzjoni annessa mar-risposta tal-FIAU intimat fl-atti tal-*interim measure* a fol. 31 et seq tal-process u hadet konjizzjoni tal-informazzjoni kollha kontenuta fl-istess inkluz:

(i) *FIAU Administratrive Measure Publication Notice* a fol. 31 et seq datat 13 ta' Gunju, 2022;
(ii) *FIAU Publication of AML/CFT Administrative Penalitees and Measures Policies and Procedures revised on the 3rd June 2021* a fol. 39 et seq tal-process interim;

Rat in-nota tal-FIAU esebita fis-seduta tas-6 ta' Lulju, 2021 b'numru ta' dokumentazzjoni mmarkata minn Dok A sa Dok R li lista taghhom tinsab a fol. 94 u d-dokumentazzjoni ssegwi minn fol. 95 et seq tal-process fosthom:

(i) ittra ffirmata minn Kenneth Farrugia bhala direttur tal-FIAU datata 23 ta' Dicembru, 2020 ndirizzata lill-Bord tad-Diretturi tas-

socjeta' rikorrent fejn qed jigu nfurmati li se ssir l-invetigazzjoni mill-FIAU u x'hekk bzonn li jipreparaw u li hemm bzonn li jkun hemm ko-operazzjoni;

(ii) ittra ohra ndirizzata bl-istess mod intitolata 'Compliance Review of XNT Limited' datata 16 ta' April, 2021 li fiha gew indikati l-persuni li wettqu l-investigazzjoni, l-metodologija u r-rizultanzi tal-investigazzjoni. Is-socjeta' rikorrenti giet mistiedna taghmel ir-rapprezentazzjonijiet bil-miktub lill-FIAU dwar dawn ir-rizultanzi. Finalment jigi ndikat li l-ittra qed tintbaghat ***'minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe azzjoni ohra li tista' tittiehed kontra s-socjeta' rikorrenti'*** u hija ffirmata minn Anthony Eddington bhala 'Head Financial Crime Compliance' u Dylan Tonna bhala 'Senior Analyst Financial Crime Compliance'. Kopja taghha lid-Direttur tal-FIAU.

(iii) E-mail datata 16 ta' April, 2021 (fol. 121 et seq) li permezz taghha r-rapprezentant tas-socjeta' rikorrenti Yury Dain bghat 'a self-explanatory letter as well as applicable proposed remediation plan for the review of the Compliance Monitoring Committee.' Il-Qorti rat il-kontenut ta' din l-ittra li hija ffifmata minn Alexey Kinenko ghan-nom tal-Bord tad-Diretturi.

(iv) Dokument anness mal-ittra suesposta intitolat 'Procedure on Sanctions Compliance' mahrug ghall-uzu intern tal-kumpanija rikorrenti a fol. 132 et seq tal-process.

(v) Minuti tal-'Compliance Monitoring Committee' datati 7 ta' Settembru, 2021 rigward il-kaz tar-rikorrenti. F'dawn il-minuti l-kumitat jidher immexxi mid-Direttur tal-FIAU Kenneth Farrugia bhala Chairperson, Segretarja Jeanise Attard – 'Enforcement-Secretary', membri Jonathan Phyall 'Legal-Head' u Elena Tabone 'Enforcement-Head'. Gew indikati li kienu prezenti wkoll William Scicluna "Senior Manager seconded with the Enforcement Section' u Dylan Tonna 'Financial Crima Compliance – MFSA Official'. Il-Qorti rat li f'din il-laqgha gew finalment decizi u mposti l-multi fuq is-socjeta' rikorrenti gia msemmija.

(vi) Sanction Tool adoperata mill-kumitat fid-decizjoni tieghu (fol. 162 et seq).

(vii) Dokument intitolat 'Anti-Money Laundering/Counter-Financing of Terrorism ("AML-CFT") Sanctions Policy ("the Policy").

(viii) L-ittra li tinforma lis-socjeta' rikorrenti bid-decizjoni u l-imposizzjoni tal-multi li gia saret referenza ghaliha aktar il-fuq (fol. 196).

(ix) Dokument intitolat 'FIAU Administrative Measure Publication Notice' relattiv ghall-mizuri mposti fuq is-socjeta' rikorrenti a fol. 223 et seq.

(x) Dokument intitolat 'FIAU Administrative Measure Publication Notice' relattiv ghall-mizuri mposti fuq is-socjeta' ohra N Trust Limited a fol. 231 et seq.

(xi) ittra datata 21 ta' Gunju 2022 li permezz taghha l-Avukati tar-rikorrenti talbu li ma ssirx il-pubblikazzjoni (fol. 235) u l-minuti tal-laqgha tal-kumitat datati 27 ta' Gunju, 2022 fejn giet diskussa din irt-talba (Fol. 236 et seq).

(xii) dokument intitolat CMC Process Flow a fol. 239;

(xiii) dokument intitolat 'Compliance Monitoring Committee Governing Principles and Framework' a fol. 240 sa 249 li jindika l-procedura li trid tigi segweita mill-Kumitat fid-decizjonijiet tieghu;

(xiv) dokument intitolat FIAU Publication of AML/CFT Administrative Penalties and Measures Policies and Procedures a fol. 250 et seq kopja ta' liema hija wkoll inserita fil-process dwar l-'interim measure';

(xv) dokumenti kontenenti 'news-items' dwar kumpanija bl-isem ta' Exante Ltd, li skont l-FIAU intimat is-socjeta' rikorrenti tifforma parti mill-istess grupp ta' kumpaniji (fol. 254 et seq);

(xvi) A fol. 336 gie presentat dokument li juri li s-socjeta' rikorrenti ntavolat appell kontra l-imposizzjoni fuqha tal-multi msemmija nhar it-30 ta' Gunju, 2022;

(xvii) Dokument kontenenti d-dettalji tal-kumpanija rikorrenti kif registrati a fol. 338 et seq;

(xviii) risoluzzjoni tal-kumpanija Exante Ltd. datata 13 ta' Ottubru, 2026 li bidlet l-isem tal-kumpanija ghal XNT Ltd. (fol. 342).

A fol. 375 et seq tal-process xehed id-**Direttur tal-FIAU Kenneth Farrugia.** Jixhed li l-irwol tal-FIAU huwa doppju, wiehed analitiku fejn tircievi rapporti u t-tieni wiehed huwa dak supervizorju fejn jissorveljaw madwar 2400 suggett f'Malta partikolarment li qed jimxu mar-regolamenti. Izid li recentement dahlu zewg rwoli ohra wiehed tramite s-Central bank li permezz tieghu jiprovdu lista ta' kull min ghandu kont il-bank f'Malta u l-iehor huwa s-sorveljanza fuq transazzjonijiet f'kontanti. Dwar l-attivita' supervizorja jghid li l-FIAU timxi mar-rakomandazzjoijiet tal-European Bank Authority u l-Kummissjoni Ewropeja u wkoll MoneyVal u FATF, jaghzlu numru ta' entitajiet sabiex jinvestigaw, jitolbuhom dokumentazzjoni u jaghmlu *review* sabiex jaraw hux

qed jimxu mal-obbligi taghhom jew le. Jispjega d-dokumentazzjoni li giet esebita u dik li ntbaghatet lis-socjeta' rikorrenti.

Dan ix-xhud fix-xhieda tieghu jidhol fid-dettal dwar kif issir l-investigazzjoni mill-FIAU u x'jintalab minghand is-suggett. Ghandhom *check list* u proceduri interni li jridu jiccekkjaw u sabiex jaghmlu hekk jaqbdu numru ta' 'files' u jinvestigawhom. Wara li jigu diskussi r-rizultanzi internament tigi abbozzata ittra ta' 'potential breaches letter' u tintbaghhat lill-entita' u l-entita' suggetta tintalab tibghat il-'feed-back' taghha. Dawn id-dokumenti jmorru ghand is-*supervisor* fl-'enforcement section' sabiex taghmel evalwazzjoni ta' dak li ntqal miz-zewg nahat biex jaraw jekk il-'findings' ghadhomx hemm u jekk hemm xi whud li waqghu. Wara titla' quddiem il-Kumitat ghad-decizjoni finali u s-'supervision section' f'dan l-istadju tintalab biss taghmel kjarifikazzjonijiet jekk ikun il-kaz. Sabiex id-decizjoni ma tittihidx unikament mid-direttur gie ffurmat, internament u mhux ghax tghid il-ligi, Kumitat fi hdan l-FIAU maghmul mid-direttur jew id-'deputy director', il-'head of enforcement' u 'senior officer' minn naha tal-'enforcement' u persuna mill-'legal section' tal-FIAU. Il-Kumitat ma jkollux memberi mis-'supervision section'. Il-Kumitat gie ffurmat permezz ta' procedura nterna nkluz il-membri ta' go fih. Jghid li l-Kumitat jaghmel biss 'supervisory examination … audit'.

Izid li l-FIAU tiddeciedi lil min tinvestiga permezz tas-sistema CASPAR li hija sistema kompjuterizzata li fiha tidhol diversa informazzjoni mir-regolaturi w'anki mill-entitajiet jew individwi koncernati u wkoll tidhol 'adverse news' ghaliex hemm diversi 'pillars' u finalment din is-sistema tohrog ismijiet ta' entitajiet 'high-risk'. Jghid li din is-sistema giet maqbula mill-Kummissjoni Ewropea u l-'European Banking Authority' u giet ukoll riveduta mill-Moneyval u l-FATF. Is-sistema taghti lista u huma jimxu maghha, finalment jiddeciedi s-'supervision section' lil min jinvestiga ghandu fi hdanu 'risk assessment team'. Izid li jiddependi wkoll jekk fuq il-lista l-entita' tkunx indikata bhala 'high risk' jew 'medium risk' u wkoll jekk jinbidlux ic-cirkustanzi tul is-sena. Jinvestigaw ukoll bil-limitazzjoni tar-rizorsi li ghandhom u ghalhekk in-numru ta' investigazzjonijiet jiddependi hafna fuq ir-rizorsi. Jikkonferma li l-Kumitat huwa wiehed intern u jaqbel li huwa 'within the family' kif suggerit mill-Avukat tar-rikorrenti maghmul minn nies minn sezzjonijiet differenti li kollha jaqghu that il-kappa tal-FIAU.

Dwar il-multi jghid li dawn johorgu skond 'sanctioning tool' approvata mill-European Banking Authority, mill-Kummissajoni Ewropea, minn Dg Justice, MoneyVal u l-FATF ghaliex qabel kienu qed jghidulhom li l-multi kienu baxxi u ma kienux effettivi. Il-kumitat idahhal l-ezitu tal-investigazzjoni u s-sistema tahdem il-

multa. Dwar il-multa l-ligi tghid biss li trid tkun 'proportionate, dissuasive u effective'. L-ghodda mihiex parti mil-ligi. Id-decizjoni finali jekk wiehed ghandux jehel multa jew le johodha l-Kumitat li hu parti fih. Izid li l-ligi taghti l-massimu tal-multi skont il-kaz miljun u hames miljuni. L-ghodda 'sanction tool' tahdem il-multi f'dawn il-parametri massimi. Jghid li t-tim kollu tal-FIAU jinghata tahrig dwar il-proceduri ta' implimentazzjoni u jinhargu linji gwida.

Rat li fis-seduta tal-25 ta' Ottubru, 2022 l-Korp intimat esebixxa nota b'dokumenti konsistenti fir-rikors tal-appell tas-socjeta' rikorrenti kontra l-imposizzjoni tal-multi, ir-risposta u kopja tal-accounts tas-socjeta' rikorrenti ghas-sena 2021. Rat id-dokumentazzjoni kollha msemmija.

A fol. 606 et seq xehdet **Elena Tabone**, 'Head Enforcement Section' fi hdan l-FIAU li tghid li ilha tokkupa din il-kariga mis-sena 2020. Tixheed li bhala Korp ma jidhlux fil-kwistjoni dwar jekk sehhx 'money laundering' jew le ghaliex ir-remit tal-FIAU huwa wiehed amminsitrattiv. Jaraw li l-entitajiet qed jimxu mal-obbligi mposti fuqhhom u jekk mhux qed isegwu jaraw sa fejn mhux qed isegwu. L'investigazzjonijiet kriminali jsiru mill-Pulizija mhux mill-FIAU. Mil-lat amministrattiv jekk l-FIAU ssib li kien hemm ksur tal-obbligi timponi multi li jistghu ikunu zghar izda wkoll jistghu ikunu sa hames miljuni dipendenti wkoll fuq it-

'turnover' tal-kumpanija in kwistjoni. Il-proceduri kriminali ma jaqghux tahthom.

Hija tkompli tixhed dwar kif issir l-investigazzjoni mis-'supervision section'. Tintalab dokumentazzjoni u anki jsiru 'interviews'. Issir ukoll 'file analysis review'. Wara jigi kompilat rapport mill-informazzjoni li tkun ingabret. Tghid li s-'subject person' ikun involut tul il-process kollu billi jekk ikun hemm bzonn xi kjarifiki jistaqsu lilu u wkoll ghal spjegazzjonnijiet. Fir-rapport jigi ndikat x'instab u fejn qed jaraw 'potential breaches of the law' ghaliex m'humiex kompetenti li jiddeterminaw il-ksur huma stess. Ir-rapport jintbaghat lill-persuna koncernata u jinghata l-opportunita' li jaghmel ir-rapprezentazzjonijiet tieghu lura. Wara jitressaq kollox quddiem il-Kumitat.

Izzid billi tispjega l-komposizzjoni tal-Kumitat maghmul minn hamsa bi quorum ta' tlieta. Jkun kompost mid-direttur tal-FIAU jew id-'deputy director' tieghu, 'head of enforcement section', xi hadd iehor 'senior official' fl-'enforcement section' u xi hadd iehor 'senior official' mis-sezzjoni legali kollha fi hdan l-FIAU. Kull membru ghandu vot. Jekk 'enforcement officer' jigi mitlub mill-kumitat jiprezenta l-kaz u jiffacilita' d-diskussjoni dak ma ghandux vot. Janalizzaw wahda wahda l-'potential breaches'. Fil-kaz odjern kien hemm 'potential breaches' li gew sorvolati u ohrajn fejn raw li kien hemm lok ta' mposizzjoni ta' multa'

amministrattiva. Tghid li l-membri tal-Kumitat ma jkunux involuti 'fid-day to day task during the on site, jew il-preparation taghha, ma jkunux involuti biex ikun hemm segregazzjoni.' Tghid li f'dan il-kaz ir-'review' saret mill-MFSA izda bhala agenti tal-FIAU u huma ghamlu l-investigazzjoni u jkunu rredigew il-'compliance review report' li jindika il-'potential breaches'.

Elena Tabone kompliet tixhed fis-seduta tas-6 ta' Dicembru, 2022 a fol. 630 et seq tal-process. Tghid li l-penali tohrog mil-ligi, jekk il-'breach' ikun wiehed minuri jimponu €250 sa €1,000, 'breaches' ohra bejn €1,000 sa €46,000 u dawk sistematici u ripetuti il-multa tista toghla sa €5,000,000 jew sa €1,000,000 skont is-settur. Il-multa tigi wkoll mahduma fuq 10% tat-*turnover* tal-entita koncernata. Biex il-Kumitat jasal ghall-penali jaraw iz-zewg verzjonijiet cioe' r-rapport u r-risposta, jaraw l-evidenza, jistabilixxu kienx hemm fil-fatt 'breach' mbaghad japplikaw is-'senctions policy' u s-'sanctions tool'. Is-'sanctions tool' fiha hemm imnizzla l-parametri mposti fil-ligi. It-'tool' tikkunsidra diversi fatturi u tigi mdahhla diversa informazzjoni mill-kumitat fosthom ir-riskji li kien hemm ecc. It-'tool' ittihom lura linja gwida dwar kemm ghandha tkun il-multa. Fil-kaz partikolari odjern kien hemm transazzjoni ta' €24,000,000 li thalliet tghaddi minghajr ma saru verifiki allura ghalhekk il-multa telghet hafna. Tidhol ukoll l-esperjenza tal-membri tal-Kumitat. Is-'sanction tool' iddahlet wara li l-FIAU kienet instabet bi ksur tal-ligijiet tal-Unjoni Ewropea mill-European Banking Authority u

dan sabiex tigi 'cleared' mill-ksur. Fil-kaz odjern waqt il-laqgha tal-Kumitat kien hemm presenti certu Dylan li kien agixxa bhala agent tal-FIAU fl-investigazzjoni izda ma kellux vot, xoghlu kien li jipprezenta l-kaz u jiffacilita' d-diskussjoni. Is-'sanction letter' li tintbaghat wara tinkiteb a bazi tad-diskussjoni tal-Kumitat. Tigi 'reviewed' mill-membri tal-Kumitat qabel tohrog. Wara li tohrog is-'sanction letter' ikun jonqos biss li din tigi ppubblikata minn naha tal-Kumitat li l-bzonn taghha johrog mil-ligi. Jekk persuna tappella jitnizzel ukoll fil-pubblikazzjoni li jkun gie intavolat appell. F'dan il-kaz il-pubblikazzjoni tnehhiet minn fuq il-'web-site' wara l-ordni tal-Qorti. B'referenza ghall-artikli li gew esebiti dwar il-kumpanija Exante tghid li dawn l-artikli ma kienux fil-process tal-Kumitat meta ttiehdet id-decizjoni.

In kontro-ezami tghid li hija gie appuntata 'Head of enforcement section' mill-FIAU wara li applikat. Bdiet originarjament bhala 'compliance officer' fl-istess FIAU. Jinnominaw l-impjegati il-'Board of Governors' tal-FIAU. L-impjieg taghha ghandu sena *probation* mbaghad huwa kuntratt indefinit. Ma tafx jekk fil-kuntratt taghha hemmx xi klawsola li tiggarantixxi li hi ma tistax titkecca minn xogholha ghalkemm tghid li zgur m'hemmx li ma nistghux nitkeccew bl-ebda mod. Il-procedura kollha li xehdet fuqha ma tohrogx mil-ligi izda tohrog mill-istandards Ewropej u partikolarment mir-rekwiziti tal-FATF, izzid li kieku l-pajjiz ma ghamilhomx kieku ghadu fil-lista l-griza sal-lum. Fil-ligi

m'hemmx proceduri indikati hemm biss 'guidelines' barra l-ligi. Ma hemm l-ebda ligi li tirregola l-procedura tal-Kumitat hemm biss l-istandards tal-FATF.

Izzid li ghall-laqgha tal-Kumitat meta giex deciz il-kaz in kwistjoni ma ntbghatx invit sabiex il-Kumpanija tattendi. Jipruvaw li kemm jista' jkun ikun hemm dejjem l-istess nies bhala membri fil-Kumitat u dawn huma l-kapijiet tas-sezzjonijiet u tal-istess FIAU.

Rat id-dokumentazzjoni esebita mir-Registratur tal-Qrati a fol. 652 et seq. li tikkonsisti fi proceduri Civili pendenti minn terz kontra s-socjeta' rikorrenti.

Ikkunsidrat ulterjorment:

It-Tielet talba:-

Illi fl-ewwel lok jirrizulta li t-tielet talba tas-socjeta' rikorrenti sabiex il-Korp intimat jirtira minn fuq is-sit elettroniku tieghu kull referenza ghall-piena amministrattiva mposta sakemm jigu decizi dawn il-proceduri giet sorvolata permezz tad-digriet interim ta' di il-Qorti. Il-Qorti ghalhekk qed tiddikjara mill-ewwel din it-tielet talba sorvolata.

Eccezzjonijiet ta' nullita u inceretezza minhabba l-artikoli ndikati:-

Illi huwa minnu li fir-rikors taghha s-socjeta' rikorrenti fl-ewwel lok taghmel referenza ampja ghall-artikolu 37 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u sahansitra tikkwotah. Huwa wkoll minnu li sussegwentemnt fl-ewwel talba taghha hija tallega ksur tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u mhux tal-artikolu 37. Il-Qorti rat izda li fin-nota ta' sottomissjonijiet taghha s-socjeta' rikorrenti ghamlitha cara li hija qed tallega ksur tal-jedd ghal smiegh xieraq fit-termini tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni.

Il-Qorti rat ukoll minn qari tar-rikors promotorju li r-referenza ghall-artikolu 37 saret da parti tas-socjeta' rikorrenti sabiex temfasizza li hija qed tikkunsidra l-multi mposti fuqha bhala wahda natura kriminali u b'hekk bl-intiza li ssahhah l-argument taghha li hemm lezjoni tal-jedd ghal smiegh xieraq. Il-Qorti rat ukoll li l-ewwel talba tar-rikorrenti tindika car l-artikoli tal-Kostituzzjoni u tal-Konvenzjoni li qed tigi allegata l-ksur taghhom u dan konsegwenti ghal-imposizzjoni tal-multi mill-Korp intimat w'ghalhekk il-Qorti ser tichad l-eccezzjonijiet tal-intimati f'dan is-sens.

Legittimu kontradittur:-

Il-Korp intimat jeccepixxi li mhux il-legittimu kontradittur. Il-Qorti rat li permezz tal-kawza odjerna s-socjeta' rikorrenti qed tattakka l-mod kif il-Korp intimat mexxa l-investigazzjoni u l-process li wassal ghad-decizjoni fil-konfront tieghu u l-imposizzjoni tal-multi fejn tallega li agixxa bi ksur tal-Artikoli 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni stante li il-piena giet imposta mill-istess entita' li nvestigat minghajr mal-process gie mismugh bil-garanziji ghal smiegh xieraq. Evidentement l-ezitu tal-proceduri odjerni jaffettwa l-operat tal-Korp intimat u f'dan is-sens huwa wkoll legittimu kontradittur f'dawn il-proceduri. Il-Qorti sejra ghalhekk tichad din l-eccezzjoni.

Non ezawriment tar-rimedji ordinarji u l-intempestivita' stante l-appell:-

Illi din il-Qorti tqis li m'ghandiex ghalfejn ittawwal wisq fuq din l-eccezzjoni. Ir-rimedji ordinarji alternattivi li qed isostnu l-intimati huma dawk ta' dritt ta' appell tar-rikorrenti fil-mertu tal-kaz u fuq il-multa mposta quddiem il-Qorti tal-Appell. Fil-kaz odjern is-socjeta' rikorrenti qed tallega ksur tal-jeddijiet fundamentali taghha liema allegazzjonijiet skont il-ligi jigu mistharrga minn din il-Qorti fil-kompetenza kostituzzjonali taghha u konsegwentement

mill-Qorti Kostituzzjonali f'kaz ta' appell. Johrog car li t-talbiet odjerni sabiex jigi dikjarat ksur tal-jedd fundamentali tar-rikorrent ma jistghux jitressqu quddiem il-Qorti tal-Appell b'dana li allura l-eccezzjoni tan-non ezawriment tar-rimedji ordinarji tfalli. Tfalli wkoll l-eccezzjoni tal-intempestivita'. Il-Qorti ghalhekk ser tghaddi sabiex tichad ukoll dawn l-eccezzjonijiet.

Nuqqas ta' indikazzjoni tal-artikoli tal-Kap. 373 u tal-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01 li allegatament huma bi ksur tal-jeddijiet fundamentali tar-rikorrenti:-

Illi effettivament fir-rikors promotorju taghha s-socjeta' rikorrenti tindika l-artikolu 13 tal-Kap 373, l-Att dwar il-Money Laundering u l-artikolu 21 tal-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01, Regolamenti Kontra Money Laundering u Finanzjarji ta' Terrorizmu bhala s-sors li jwassal ghall-ksur tal-jeddijiet fundamentali taghha. Illi waqt is-smiegh tal-kaz odjern rrizulta li dak li effettivament qed tattakka s-socjeta' r-rikorrenti huwa l-ezercizzju tal-poter tal-Korp intimat kif moghti lilu mil-ligi li jimponi multi amministrattivi mhux zghar billi fl-ewwel lok hu stess jinvestiga lill-entita koncernata u hu stess jiddeciedi jekk hemmx il-htija u jimponi l-multa. Dan il-poter tal-Korp intimat johrog mill-assjem tal-ligi kollha kif miktub u mhux minn qari ta' xi artikolu partikolari allura jirrizulta li r-rikorrenti ghamlet sew li ndikat il-Kap. 373 kollu u wkoll il-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01 shiha stante li

huwa l-ezercizzju shih tal-operat tal-Korp intimat li qed jigi attakkat bhala li huwa fi ksur tad-drittijiet fundamentali tas-socjeta' rikorrenti. Il-Qorti ghalhekk ser tghaddi sabiex tichad ukoll dawn l-eccezzjonijiet.

Mertu:-

Illi fil-mertu fl-ewwel lok din il-Qorti taghmel referenza ghal decizjoni recenti tal-Prim'Awla Tal-Qorti Civili fis-sezzjoni Kostituzzonali taghha datata 24 ta' Mejju, 2023 (175/2022) fl-ismijiet **Insignia Cards Liited vs. l-FIAU u l-Avukat tal-Istat** fejn dwar ilmenti simili relattivi ghall-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni inghad kif isegwi:

'17. Sorvolati dawn il-kwistjonijiet preliminari, il-Qorti issa ser tgħaddi sabiex tikkunsidra l-mertu tal-ilment li qiegħed jitressaq quddiemha mis-soċjetà rikorrenti. Tagħraf li permezz tal-ewwel talba tagħha, hija qegħda tippretendi li din il-Qorti tiddikjara li l-artikoli 12A u/jew 13 u/jew 13A u/jew 13B, 13Ċ u/jew 18 u/jew 19 tal-Kap. 373, flimkien mar-regolament 21 tar-Regolamenti jiksru d-drittijiet fundamentali tagħha hekk kif protetti mis-subartikolu 39(1) tal- Kostituzzjoni u/jew is-subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni.

18. Is-subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni jgħid illi:

"39. (1) Kull meta xi ħadd ikun akkużat b'reat kriminali huwa għandu, kemm-il darba l-akkuża ma tiġix irtirata, jiġi mogħti smigħ xieraq għeluq żmien raġonevoli minn qorti indipendenti u

imparzjali mwaqqfa b'liġi."

19. Is-subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni kif traspost fil-liġi Maltija permezz tal-Kap. 319 jipprovdi kif ġej:

" (1) Fid-deċiżjoni tad-drittijiet ċivili u tal-obbligi tiegħu jew ta' xi akkuża kriminali kontra tiegħu, kulħadd huwa ntitolat għal smigħ imparzjali u pubbliku fi żmien raġonevoli minn tribunal indipendenti u imparzjali mwaqqaf b'liġi. Is-sentenza għandha tingħata pubblikament iżda l-istampa u l-pubbliku jista' jiġi eskluż mill-proċeduri kollha jew minn parti minnhom fl-interess tal-morali, tal-ordni pubbliku jew tas-sigurtà nazzjonali f'soċjetà demokratika, meta l-interessi tal-minuri jew il-protezzjoni tal-ħajja privata tal-partijiet hekk teħtieġ, jew safejn ikun rigorożament meħtieġ fil-fehma tal-qorti f'ċirkostanzi speċjali meta l-pubbliċità tista' tippreġudika l-interessi tal-ġustizzja."

20. Sabiex dawn id-disposizzjonijiet appena ċitati jistgħu jitqiesu li huma applikabbli fil-konfront tas-soċjetà rikorrenti, għandu jirriżulta proċess fejn hija ġiet akkużata u nstabet ħatja ta' reat kriminali. Permezz tat-tieni eċċezzjoni tiegħu, l-intimat Avukat tal-Istat jikkontendi li l-ilmenti kollha tas-soċjetà rikorrenti ma jistgħux jitqiesu fil-parametri tas-subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni, filwaqt li ma jsemmi xejn dwar l-applikabbilità tas-subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni, u dan jgħid għaliex l-artikoli kollha tal-liġi u r-regolament tal- liġi sussidjarja li qegħdin jiġu attakkati mis-soċjetà rikorrenti, ma jagħtux lok għal determinazzjoni ta' reat jew ta' akkuża kriminali.

21. Il-Qorti hawnhekk mill-ewwel tirrileva li t-terminoloġija adoperata mis- subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni suċitat, issib interpretazzjoni wiesgħa mill- Qorti Ewropea, fejn din tikkunsidra li t-tifsira għandha tkun waħda awtonoma u oġġettiva minn dik li tirriżulta fil-liġi domestika. B'hekk l-Istati Membri ma jistgħux b'mod arbitrarju iwarrbu l-protezzjoni tal-garanziji li joffri dan is-subartikolu liċ-ċittadin permezz ta' terminoloġija li ma tirriflettix ġustament l-import tal-liġi. Għalhekk il-ħames u s-sitt eċċezzjonijiet tal-intimat Avukat tal-Istat ma jistgħux jirnexxu

f'dan ir-rigward, u lanqas ma jista' jiġi aċċettat l-argument tal-Korp intimat miġjub permezz tas-seba' eċċezzjoni tiegħu, li skont il-liġi tal-Unjoni Ewropea s-sanzjonijiet in kwistjoni huma amministrattivi u mhux penali. L-istess il-Qorti Kostituzzjonali tagħna, wara d-dħul fis-seħħ tal-Att XIV tal-1987, bdiet tagħti interpretazzjoni wiesgħa tat-terminoloġija użata fis- subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni, sabiex b'hekk is-seba' eċċezzjoni tal-intimat Avukat tal-Istat ma tiswiex għaliex din għandha tiġi mistħarrġa fid-dawl tal- insenjament tal-Qorti Kostituzzjonali.

22. Fil-każ ta' **Engel** il-Qorti Ewropea identifikat tliet kriterji li għandhom jiġu eżaminati sabiex jiġi stabbilit jekk tassew l-akkuża hijiex waħda ta' natura kriminali jew le. Dawn il-kriterji baqgħu jiġu applikati minn dik il-Qorti u anki sussegwentement ġew addottati mill-Qorti Kostituzzjonali tagħna. Dawn huma s-segwenti: (a) il-klassifikazzjoni tal-akkuża skont il-liġi domestika; (b) in-natura tar-reat; u (ċ) in-natura u s-severità tal-piena li tista' tiġi mposta.

23. Applikat l-ewwel kriterju stabbilit mill-Qorti Ewropea għall-fatti tal-każ odjern, il-Qorti tagħraf li d-disposizzjonijiet tal-liġi li fir-rigward tagħhom is- soċjetà rikorrenti qegħda tressaq l-ilment tagħha, ma jistgħux jitqiesu li jaqgħu fil-kamp tal-liġi kriminali, għaliex mill-qari tagħhom huwa ċar li dawn huma ntiżi sabiex jirregolaw l-attività tal-persuna suġġetta mil-lat amministrattiv. Hekk ukoll hija tal-fehma l-Qorti għal dak li jirrigwarda t-tieni kriterju, li jikkonċerna n-natura tal-allegati offiżi, li għalhekk tqis li jikkostitwixxu ksur ta' obbligi ta' natura amminstrattiva. Iżda huwa proprju meta jiġi applikat it-tielet kriterju għall-każ odjern, li l-ilment tas-soċjetà rikorrenti isib sostenn. Skont l-insenjament tal-Qorti Ewropea, jekk multa hija ntiża bħala deterrent u sabiex timponi kastig fuq il-ħati, din għandha tiġi kkunsidrata bħala piena kriminali u b'hekk il-proċeduri fejn dik il-piena kriminali tiġi mposta huma soġġetti għall- garanziji li joffri l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni.

24. Hawnhekk ikun opportun li din il-Qorti tagħmel riferiment għal dak li qalet il-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza fl-ismijiet

Federation of Estate Agents *vs.* Direttur Ġenerali (Kompetizzjoni) et

"Applikati dawn il-prinċipji għall-offiża taħt Kap. 379, din il-qorti tagħraf illi l-waqt li l-liġi Maltija (Kap. 379) tikklassifika din l-offiża bħala waħda ta' natura amministrattiva, in-natura tar-reat u n-natura u severità tal-piena tagħti bixra totalment diversa lill-offiża, b'mod li ma tistax ma titqiesx bħala waħda ta' natura kriminali. In fatti dan joħroġ ċar meta wieħed jeżamina l-aspettattivi tal-piena mogħtija għall-offiżi taħt il-Kap. 379 fid-dawl ta' paragrafu 47 tal-każ ***Bendenoun v. France****:*

i) illi l-Kap. 379 japplika liċ-ċittadini kollha u mhux lil xi grupp speċifiku; ii) il-multa m'hijiex intiża għal kumpens pekunarju għal dannu soffert, iżda kienet essenzjalment piena li tikkostitwixxi deterrent; iii) il-multa kienet imposta b'regola ġenerali bi skop punittiv u li jservi ta' deterrent; iv) illi l-multa kienet waħda ta' entità konsiderevoli. Meħuda in konsiderazzjoni dawn l-aspettattivi, din il-qorti ma tistax ma takkoljix l- insenjament tal-ECHR meta kkonkludiet fil-każ ta' ***Bendenoun v. France:***

"Having weighed the various aspects of the case, the Court notes the predominance of those which have a criminal connotation. None of them is decisive on its own, but taken together and cumulatively they made the 'charge' in issue a 'criminal' one within the meaning of article 6 § 1 ...".

25. Fis-sentenza tagħha tat-8 ta' Ottubru, 2018, fl-ismijiet **Rosette Thake noe et *vs.* Kummissjoni Elettorali et**, fejn il-Kummissjoni Elettorali bħal fil-każ tal- Kumitat, imponiet multa amministrattiva fi proċeduri li r-rikorrenti allegaw kienu jiksru d-dritt tagħhom għal smigħ xieraq, il-Qorti Kostituzzjonali rritjeniet:

"62. Fit-tieni lok, din il-Qorti taqbel mal-konsiderazzjonijiet u konklużjoni raġġjunta mill-ewwel Qorti li l-massimu tal-multa amministrattiva li tista' timponi l-Kummissjoni huwa wieħed inġenti u huwa intiż sabiex iservi ta' piena għal min jikser l-obbligi tiegħu taħt l-Att u huwa wkoll ta' deterrent billi għandu l-għan li jipprevjeni aġir vjolattiv tal- Att. Għalhekk il-multa fil-livell massimu tagħha kontemplata fil-liġi ma tistax titqies bħala riżarċiment tad-danni jew bħala multa purament amminstrativa. Fir-rigward din il-Qorti tagħmel

referenza għall-każistika, lokali u ewropea, ċitata in extenso mill- ewwel Qorti, u tosserva li fid-determinazzjoni tal-punt jekk multa amministrattiva għandhiex in-natura ta' piena, ma jiddependix min-nomenklatura li tingħata fil-liġi domestika, iżda tiddependi wkoll minn natura u mis-severità tal-multa.

63. Kif osservat din il-Qorti fil-każ ***Angelo Zahra vs Prim Ministru****, ċitata fis-sentenza appellata, "hemm każijiet fejn il-multa amministrattiva tant tkun severa li tikkwalifika bħala penali għax tenut kont tas-severità tagħha titqies derivanti minn akkuża kriminali għall-finijiet tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni u tal-Artikolu 39 tal-Kostituzjoni". Ukoll kif osservat mill-Qorti Ewropea fil-każ* ***Ezeh and Connors v. the United Kingdom*** *ċitata b'approvazzjoni minn din il-Qorti fil-każ* ***Federation of Estate Agents****:*

"the very nature of the offence is a factor of greater import.....However, supervision by the Court .... Would generally prove to be illusory if it did not also take into consideration the degree of severity of the penalty that the person concerned risks incurring..".

64. Fil-każ odjern il-multa m'hijex intiża li tirrappreżenta kumpens pekunjarju għal dannu soffert, iżda hija essenzjalment piena li tikkostitwixxi deterrent, imposta bi skop punittiv u li isservi ta' deterrent. Għaldaqstant ladarba l-multa amministrattiva għandha n-natura penali titqies li tirriżulta minn akkuża kriminali, b'mod li allura jiskatta d-dritt kontemplat fl-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni li "Kull meta xi ħadd ikun akkużat b'reat kriminali huwa għandu ..... jiġi mogħti smigħ xieraq għeluq żmien raġjonevoli minn qorti indipendenti u imparzjali imwaqqfa b'liġi". *Il-kliem tal-liġi huwa ċar li każ ta' akkuża ta' reat kriminali għandu jinstema' minn "qorti" biss u minn ebda organu ieħor u dan mill-bidu nett tal-proċeduri. Dan joħroġ aktar ċar mid-diċitura tas-subinċiż [2] tal-istess artikolu fejn il-liġi ssemmi mhux biss "qorti" iżda kuntrarju għas-subinċiż [1] isemmi wkoll* "awtorità oħra ġudikanti." *Dan ikompli jsaħħaħ it-teżi tal-attur li fil-każ odjern fejn il-multa għandha titqies bħala penali derivanti allura minn akkuża b'reat kriminali, il-liġi bażika tal-pajjiż tesiġi li sa mill-bidu nett is-smigħ tal-każ jibda milli jsir quddiem "qorti" u l-Kummissjoni mhijiex "qorti" fis-sens klassiku tal-kelma.*

... 67. Rigward id-dirtt mogħti mill-Att li fiż-żmien tletin ġurnata d-deċiżjoni tal- Kummissjoni tista' tiġi kontestata quddiem il-qrati ordinarji ċivili u eventwalment quddiem il-Qorti tal-Appell, din il-Qorti tosserva li, kuntrarjament għal dak li kkonkludiet l-ewwel Qorti, dan ma jinnewtralizzax u ma jissanax l-anti-kostituzzjonalità tal-proċeduri quddiem il-Kummissjoni, stante li d-dritt kontemplat fis-subinċiż 1 tal-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni jiskatta minn meta persuna tiġi akkużata b'reat kriminali quddiem il-Kummissjoni u għandu tipperdura sakemm jiġu finalizzati l-proċeduri kontra tagħha, u mhux minn meta l-Kummissjoni tkun ġia waslet għad- deċiżjoni tagħha!".

26. Minn dak li stqarret il-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza tagħha appena ċitata, joħroġ ċar li ġaladarba multa hija ntiża sabiex isservi ta' piena imma anki ta' deterrent fil-konfront tal-persuna li allegatament tkun kisret l-obbligi tagħha, din ma tistax tiġi kkunsidrata iktar bħala multa amministrattiva, u jistgħu jiġu invokati d-drittijiet imfissra fis-subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni u fis- subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea.

27. Fil-każ odjern, jirriżulta mid-disposizzjonijiet tal-para. (b) tas-subartikolu 13(1) tal-Kap. 373, fejn il-pieni amministrattivi jistgħu saħansitra jkunu fil- massimu ta' ħames miljun Euro, li l-ħsieb tal-leġislatur kien sabiex jipprovdi għal mekkaniżmu fil-liġi li jservi kemm ta' deterrent fuq il-persuni suġġetti li għalihom tapplika dik il-liġi, imma anki ta' piena f'każ li l-persuna suġġetta tinstab mhijiex konformi mal-obbligi tagħha kif imfissra taħt dik il-liġi jew taħt xi regolamenti li jkunu ġew magħmula mill-Ministru responsabbli. L-intimat Avukat tal-Istat fir-risposta tiegħu jammetti li d-deċiżjoni tal-Korp intimat jista' jkollha "effetti serji" fuq is-soċjetà rikorrenti. Tassew tgħid il-Qorti, dan jista' jagħti lok għall-possibilità ta' impożizzjoni ta' piena amministrattiva eżaġerata u forsi anki nġusta f'każ ta' ksur mhux daqstant sinifikanti, u huwa proprju sabiex kull aġir arbitrarju min-naħa tal-Korp intimat jitrażżan, li ċ-ċittadin għandu jkollu l-protezzjoni tad-disposizzjonijiet tas-subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni u tas-subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea.

28. Tikkunsidra li l-Qorti Kostituzzjonali fis-sentenza tagħha

suċitata qieset ukoll jekk id-dritt ta' appell mogħti mil-liġi quddiem il-qrati ordinarji, u sussegwentement quddiem il-qorti tal-appell, kellux is-saħħa li jissana l-anti-kostituzzjonalità tal-proċeduri quddiem il-Kummissjoni. Iżda fil-fehma tagħha dan ma setax ikun għaliex id-dritt garantit permezz tas-subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni kien jiskatta hekk kif persuna tiġi akkużata b'reat kriminali quddiem il-Kummissjoni sakemm jiġu finalizzati l-proċeduri ntavolati quddiemu, u mhux wara li din tkun iddeċidiet l-każ quddiemha. Applikat dan l-insenjament, il-Qorti tikkunsidra li fil-kuntest speċifiku tal-każ odjern, is-soċjetà rikorrenti kellha tiġi assigurata d-drittijiet fundamentali tagħha għal smigħ xieraq *ai termini* tas-subartikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni u tas-subartikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea, saħansitra fl-istadju tal-proċeduri quddiem il-Kumitat, li waqt dawn il-proċeduri rriżulta li huwa kompost mid-Direttur u mid-Deputat Direttur, u mill-impjegati tal-Korp intimat stess li jkun wettaq eżami ta' konformità u anki eżerċizzju ta' infurzar fil-konfront tal-persuna suġġetta. Hawnhekk ma jistax jonqos li l-Qorti tirrileva li l-Korp intimat stess kif jirriżulta mid-disposizzjonijiet tal-Kap. 373 m'għandu l-ebda awtonomija, għaliex kif sewwa tirrileva s-soċjetà rikorrenti, il-membri tal-Bord tiegħu huma magħżulin mill-Ministru tal-Finanzi għal perjodu qasir ta' tliet snin u mħallsa skont dak li jistabbilixxi l-istess Ministru. Jirriżulta wkoll lil din il-Qorti li s-soċjetà rikorrenti ġiet mitluba tippreżenta dik id-dokumentazzjoni ndikata lilha mill-Korp intimat fejn tgħarraf li fin-nuqqas hija kienet ser tkun suġġetta għas-sanzjonijiet relattivi skont ir-regolament 15 tal-L.S. 373.01. Dan matul proċess li l-istess Korp intimat jiddeskrivi bħala eżami ta' superviżjoni, iżda li attwalment jixbah iktar eżerċizzju ta' investigazzjoni fl-operat tas-soċjetà rikorrenti min-naħa tas-sezzjonijiet ta' supervizjoni u ta' infurzar tal-Korp appellat. Il-fehma ta' din il-Qorti tistrieħ sew fuq il-mod kif inhi imfassla l-*potential breaches letter,* fejn is-soċjetà rikorrenti fost affarijiet oħra ġiet mgħarrfa li l-eżami in kwistjoni seħħ bl-assistenza ta' esperti esteri maħtura *ai termini* tal-Kap. 373, fatt li ċertament kellu jiġi kkomunikat lilha sa mill-bidunett tal-investigazzjoni fin-*notification letter* sabiex tħejji ruħha aħjar fil-konfront ta' dak li kien ser jiġi mitlub minnha waqt l-istess

investigazzjoni, jekk tassew kellha tiġi assigurata l-parità tal-armi. Il-Qorti tirrileva li saħansitra l-aħħar linja tal-*potential breaches letter,* fejn jingħad li *"[t]he FIAU would like to make it clear that the contents of this letter are without prejudice to any other regulatory action that may be taken against Insignia Cards Limited for breach of the PMLFTR and the Implementing Procedures",* hija indikattiva tan-natura tal-proċess eżegwit, jiġifieri tabilħaqq dik ta' investigazzjoni iktar milli ta' superviżjoni. Huwa evidenti wkoll minn dik l-ittra, li f'dak l-istadju l-każ tas-soċjetà rikorrenti kien ser jitressaq quddiem il-Kumitat sabiex dan jiddelibera u jiddeċiedi dwar ir-riżultat tal-eżami tal-konformità u dwar l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi jekk ikun il-każ. Għaldaqstant anki f'dak l-istadju, is-soċjetà rikorrenti setgħet tinvoka d-drittijiet fundamentali tagħha għal smigħ xieraq kif deċiż mill-Qorti Ewropea fil-każ ta' **Foti** deċiż fl-10 ta'Diċembru, 1982, fejn ingħad li:

"[w]hilst 'charge', for the purposes of Article 6 para. 1, may in general be defined as 'the official notification given to an individual by the competent authority of an allegation that he has committed a criminal offence', it may in some instances take the form of other measures which carry the implication of such an allegation and which likewise substantially affect the situation of the suspect".

28. Barra minn hekk il-Qorti ma tistax ma tiehux in konsiderazzjoni l-fatt kif jirriżulta mill-imsemmija *potential breaches letter,* li għal xi raġuni l-Korp intimat għażel li jagħmel l-eżami ta' konformità wara li f'Lulju 2017 huwa kien eżegwixxa eżami ieħor, fatt li jindika li l-Korp intimat ma kienx sodisfatt għal kollox bl-ewwel eżami, u xtaq li jagħmel eżami iktar approfondit tal-operat tas-soċjetà rikorrenti. Meħud ukoll in konsiderazzjoni dan il-fatt, il-Qorti tgħid li dik id-dokumentazzjoni mitluba waqt it-tieni eżami ta' konformità setgħet saħansitra twassal ukoll għall-inkriminazzjoni tas-soċjetà rikorrenti, kif fifatt ġara meta sabet ruħha rinfaċċata b'piena amministrattiva ta' €373,670 li kellha titħallas f'għoxrin jum mid-data tad-deċiżjoni tal-Korp intimat.

29. Hawnhekk il-Qorti tikkunsidra li l-argument tal-Korp intimat,

miġjub permezz tal-erbatax-il eċċezzjoni tiegħu, li s-soċjetà rikorrenti kellha kull opportunità li tressaq il-provi tagħha quddiemu qabel ma dan wasal għad-deċiżjoni tiegħu fil-konfront tagħha, ma jista' jwassal imkien għaliex il-Kumitat ma jista' qatt jitqies bħala wieħed indipendenti u impjarzjali f'dawn iċ-ċirkostanzi, wisq inqas ma huwa tribunal imwaqqaf bil-liġi għaliex huwa l-Korp intimat stess li jagħżel li jikkostitwih, u saħansitra jirregola l-proċeduri tiegħu b'mod arbitrarju għall-aħħar, u li ma jħallix dubju li m'hemm l-ebda parità tal- armi f'dak li huma termini għall-preżentata ta' sottomissjonijiet mill-partijiet rispettivi.

30. Il-Qorti tikkunsidra wkoll il-limitazzjonijiet fuq id-drittijiet tal-persuna suġġetta fl-istadju tal-appell kif dawn joħorġu mil-liġi u mfissra taħt l-artikoli 207 u 208 tal-Kap. 12, fosthom fuq id-dritt li tippreżenta provi tagħha, u tas- subartikolu 13A(5) tal-Kap. 373 li jirrestrinġi t-terminu ta' smigħ tal-proċeduri tal-appell għal sitt xhur fejn dan il-perijodu jista' jiġi estiż biss bil-kunsens taż- żewġ partijiet jew taħt kundizzjonijiet straordinarji. Kif sewwa tirrileva s-soċjetà rikorrenti, f'dawk il-proċeduri l-oneru tal-prova jitpoġġa bil-liġi għal kollox fuqha, għaliex hija tersaq quddiem il-Qorti tal-Appell sabiex tiskolpa ruħha min-nuqqasijiet allegatament ikkonstatati mill-Korp intimat. Il-Qorti ma tistax ma tirrilevax punt ieħor li fil-fehma tagħha jkompli jġib fix-xejn id-dritt tal-persuna suġġetta għal smigħ xieraq. Tikkunsidra li l-persuna suġġetta hija saħansitra mċaħħda għal kollox mid-dritt tal-eżami doppju tal-kwistjoni, għaliex jekk hija tingħata d-dritt li tressaq il-provi fl-istadju tal-appell quddiem il-Qorti tal-Appell (Inferjuri) sabiex tirribatti l-allegazzjonijiet magħmula mill-Korp intimat f'kuntest ta' liġi, regolamenti u regoli vagi għall-aħħar fejn dawn ifissru l-obbligi tal-persuna suġġetta, dan id-dritt li tassew kif hija tgħid, huwa fid-diskrezzjoni tal-ġudikant, li huwa marbut b'termini strettissimi meħud in konsiderazzjoni l- kumplessità ta' każijiet bħal tagħha, m'hemm l-ebda possibilità skont il-liġi sabiex hija tkun tista' tressaq appell proprju mid-deċiżjoni ta' dik il-qorti, li hija waħda finali ġaladarba hija qorti tal-appell. B'hekk fil-fehma kunsidrata ta' din il-Qorti, ifalli l-argument miġjub mill-intimat Avukat tal-Istat permezz tal-għaxar eċċezzjoni tiegħu, li skont l-

artikolu 13A tal-Kap. 373, id-deċiżjoni tal-Korp intimat tista' tiġi kkontestata quddiem il-Qorti tal-Appell (Inferjuri) kemm fuq punti ta' liġi u anki fil-mertu.

31. Fl-aħħarnett il-Qorti tqis li tassew il-Kap. 373, flimkien mar-regoli u r- regolamenti sussidjarji, ġew fis-seħħ bil-għan li l-Istat jonora l-obbligi tiegħu Komunitarji u internazzjonali. Madankollu wieħed ftit jista' jifhem kif il-Korp intimat donnu qed jippretendi li għalhekk id-disposizzjonijiet tal-imsemmija liġi, regoli u regolamenti, stante li jittrasponu l-imsemmija obbligi fil-liġi tagħna, għandhom jitqiesu li huma konformi mad-drittijiet fundamentali tal-bniedem. Dan il-Qorti tgħidu għaliex ġeneralment l-obbligi Komunitarji u dawk internazzjonali mposti fuq l-Istati Membri huma pjuttost wesgħin, fejn l-implimentazzjoni tagħhom fil-liġi domestika titħalla fid-diskrezzjoni tal-istess Stati Membri jew firmatarji, inkluż l-infurzar u l-konsegwenzi ta' ksur. Il-Qorti tirrileva li l-Artikolu 59 tad-Direttiva 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal- Kunsill, filwaqt li jipprovdi għas-sanzjonijiet li għandhom jiġu mposti mill-Istati Membri f'każ ta' ksur min-naħa tal-persuna suġġetta, iħalli għal kollox fid- diskrezzjoni tal-istess Stati Membri dik il-proċedura li permezz tagħha għandhom jiġu mposti l-imsemmija sanzjonijiet. Għaldaqstant l-argument tal- Korp intimat ma jistax jirnexxi.

32. In kwantu l-aħħar sottomissjonijiet tas-soċjetà rikorrenti fir-rigward tal- mod xejn ċar li bih hija miktuba l-liġi, ir-regolamenti u r-regoli, il-Qorti ma tistax ma taqbilx, u tgħid li dan jista' jagħti lok għal azzjoni arbitrarja għal kollox min- naħa tal-Korp intimat, li aktar u aktar jirrikjedi proċess li jirrispetta d-drittijiet fundamentali kif sanċiti mid-disposizzjonijiet tal-Kostituzzjoni u tal-Konvenzjoni Ewropea, li huma ntiżi proprju sabiex irażżnu din l-arbitrarjetà u li jinstab bilanċ bejn dak li huwa neċessarju fl-interess pubbliku u d-drittijiet fundamentali taċ- ċittadin.

33. Il-Qorti għalhekk ser tgħaddi sabiex tilqa' l-ewwel talba tas-soċjetà rikorrenti. Iżda dan ifisser li ġaladarba l-liġi hija leżiva tad-drittijiet fundamentali tagħha, dak kollu li sar taħtha ma jistax jitqies li seħħ b'mod li ħares l-istess drittijiet fundamentali.

Madankollu tagħraf li ta' dan m'għandux jaħti bl-ebda mod il-Korp intimat, li kien biss qed iħares il-liġijiet magħmulin mill-Istat. Għal dak li jirrigwarda l-eċċezzjoni tal-Korp intimat li t-talba tas-soċjetà rikorrenti għall-ħlas ta' danni morali mhijiex preċeduta minn talba għal dikjarazzjoni ta' responsabbiltà, il-Qorti tikkunsidra li t-talba in kwistjoni fiha nnifisha tfisser ukoll li qegħda ssir talba għal dikjarazzjoni ta' responsabbiltà, li wara kollox hija riflessa sew fit-talbiet ta' qabel.'

Illi applikati l-principji stabiliti suesposti ghall-kaz odjern din il-Qorti taqbel li l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni inghata interpretazzjoni ferm wiesgha mill-Qorti Ewropea b'dana li jinkludi fih mhux biss proceduri kriminali izda wkoll proceduri ohra. La darba l-artikolu 6 jaghti din il-protezzjoni wiesgha allura m'ghandhiex tinghata interpetazzjoni stretta lill-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta.

Illi fil-kaz odjern din il-Qorti wkoll taghmel taghha l-applikazzjoni tat-tlett kriterji li jservu sabiex jiddeterminaw jekk multa ghandhiex tigi kkunsidrata bhala wahda amministrattiva jew piena kriminali. Fil-kaz odjern ghalkemm il-ligi tindika l-multa bhala wahda amministrattiva, johrog car li l-mod kif tigi mposta u wkoll l-ammonti ingenti ta' dawn il-multi huma kjarament intizi sabiex iservu ta' deterrent u ta' kastig ghall-agir tas-socjeta' rikorrenti li giet ikkunsidrata li naqset fil-konfont tal-ligi. Huwa ghalhekk li l-artikoli ndikati mis-socjeta' rikorrenti u wkoll l-applikazzjoni tal-Kap 373 – L-Att dwar il-Money Laundering u l-

Legistazzjoni Sussidjarja 373.01 ghandhom jigu kkunsidrati li jaqghu taht il-garanzija tal-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea b'dana li anki fl-istadju tal-Kumitat is-socjeta' rikorrenti kellha tinghata l-garanziji kollha ghal smiegh xieraq.

Illi fil-kaz odjern mill-atti odjerni jirrizulta li ghalkemm waqt il-gbir tal-informazzjoni mill-agenti tal-FIAU is-socjeta' rikorrenti kienet qed tigi nvoluta fis-sens li l-informazzjoni kienet qed tigi mitluba lilha u wkoll ghal dak li huma spjegazzjonijieniet kienu qed jintalbu lilha, wara li sar ir-rapport inizjali s-socjeta' rikorrent giet involuta biss fis-sens li ntalbet tipprezenta risposta ghar-rapport preliminari. Da parti taghha l-FIAU baqghet involuta f'kull stadju billi permezz ta' impjegati taghha, investigat il-kaz, irredigiet ir-rapport preliminari, regghet irredigiet ir-rapport finali li tela ghand il-Kumitat, il-Kumitat jirrizulta li huwa kompost minn impjegati taghha, quddiem il-Kumitat kien presenti impjegat iehor mis-sezzjoni tal-infurzar li seta' jghid li jrid minghajr ebda kontroll da parti tas-socjeta' rikorrenti li ma gietx mistiedna biex tkun presenti, l-istess impjegati tal-FIAU analizzaw l-allegati nuqqasijiet li kienu gew investigati mill-istess FIAU, iddecidew dwarhom u sahansitra imponew huma stess il-multi mhux zghar fuq is-socjeta' rikorrenti. F'dan kollu s-socjeta' rikorrenti kienet involuta biss sal-istadju ta' risposta ghar-rapport preliminari. Hareg allura car li l-Kumitat li ha d-decizjoni dwar l-agir tas-socjeta' rikorrenti m'huwiex awtonomu tant li jifforma parti

integrali mill-Korp intimat, kostitwiet minn impjegati tal-Korp intimat li ma ghandhom l-ebda 'security of tenure.' Minn naha l-ohra s-socjeta' rikorrenti lanqas id-dritt minimu li tkun prezenti ghad-diskussjoni ma nghatat. In-nuqqas ta' bilanc f'din is-sitwazzjoni hija carissimia f'ghajnejn il-Qorti b'dana li l-ksur tal-jedd fundamentali ghal smiegh xieraq huwa lampanti.

Illi din il-Qorti zzid li gia fir-rapport preliminari tal-FIAU datat 16 ta' April, 2021 johrog car mid-dicitura fl-istess il-pregudizzju fil-konfront tas-socjeta' rikorrenti fejn din tigi nfurmata li dawn il-proceduri li jwasslu ghal multi tant ingenti huma 'minghajr pregudizzju ghal kwalunkwe azzjoni ohra li tista' tittiehed kontra s-socjeta' rikorrenti'. Allura l-istess entita li qed tinvestigak, issibek hati u timponi l-multi fuqek tant mhiex imparzjali li sahansitra qed tavzak li qed tirriserva li tiehu proceduri ohra fil-konfront tieghek. Certament dan ma jirrispekkjax l-imparzjalita' li ghandha tigi riflessa fi proceduri bi smiegh xieraq ghall-partijiet kollha nvoluti.

Illi l-Qorti nnotat ukoll li x-xhieda rappresentanti tal-Korp intimat f'diversi partijiet mix-xhieda taghhom jaghmlu referenza u jistriehu fuq regolamenti tal-Unjoni Ewropea u 'guidelines' li gew moghtija lilhom jew gew approvati mill-Kummissjoni Ewropea, l-European Bank Authority, MoneyVal u FATF u jitkellmu daqs li kieku ghandhom il-jedd li jaqbdu u jimplimentaw kwalunkwe procedura li jridu taht il-kappa u bl-iskuza tal-Ligijiet tal-Unjoni

Ewropea u istituzzjonijiet internazzjonali u dan a skapitu tad-drittijiet fundamentali tal-individwi. Certament dan mhux il-kaz. Filwaqt li l-istat huwa obbligat li jimplimenta r-regolamenti Ewropej huwa fatt maghruf li l-mezz ta' implimentazzjoni jidhalla f'idejn l-Istat stess. Fil-kaz odjern l-Istat Malti ghazel li jaghti l-poteri kollha kemm investigattivi kif ukoll gudizzjarji lill-Korp intimat u dan certament ma giex impost fuqu mill-Unjoni Ewropea. Din is-sitwazzjoni, li spiccat ikkostitwiet ksur tal-jedd fundamentali ghal smiegh xieraq tas-socjeta' rikorrenti, facilment tista' tigi evitata fil-futur billi l-iStat Malti jbiddel il-ligi u jipprovdi ghal entita' awtonoma u indipendenti fl-istadju ta' konsiderazzjoni u decizjoni fil-konfront tal-individwi nvoluti b'dana li l-individwi nvoluti jinghataw ampju access ghal dan il-process ugwalment daqs il-Korp intimat li tkun qed takkuzah.

Rimedju:-

Illi bhala rimedju s-socjeta' rikorrenti titlob li din il-Qorti 'taghmel dawk l-ordnijiet, tohrog dawk l-atti u taghti dawk id-direttivi li tqis xierqa, sabiex twettaq, jew tizgura t-twettiq tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrent fosthom illi tirrevoka l-multa amminsitrattiva imposta fuq is-socjeta' esponenti'.

Illi fil-kaz suespost deciz recentement jirrizulta li dik il-Qorti bhala rimedju ghaddiet sabiex illikwidat danni morali fis-somma ta'

€10,000 pagabbli mill-Avukat tal-Istat favur ir-rikorrent. Din il-Qorti ma tqisx tali rimedju bhala wiehed sufficjentement effettiv sabiex tassigura li l-jedd ghal smiegh xieraq tar-rikorrenti jigi rispettat.

Illi din il-Qorti, stante li sabet li l-Kumitat ma kienx qed jagixxi b'mod awtonomu u ndipendenti fil-konfront tas-socjeta' rikorrenti w'ghalhekk bi ksur tal-jedd ghal smiegh xieraq tar-rikorrenti, ser tipprovdi rimedju li tqis li huwa l-aktar effettiv billi thassar id-decizjoni tal-Korp Intimat datata 9 ta' Gunju, 2022 (fol. 7 et seq tal-process) imsejjha 'Sanction letter' inkluz l-imposizzjoni tal-multi msemmija fl-istess u konsegwentement dak kollu li segwa fl-appell milll-istess decizjoni u tordna li l-atti fil-konfront tas-socjeta' rikorrenti jigu rinvijati lura fl-istadju qabel ma' dawn tressqu quddiem il-Kumitat ghall-konsiderazzjoni, decizjoni u l-imposizzjoni tal-multi. Ghandu ghalhekk jithassar sakemm ikun hemm decizjoni mod iehor minn entita indipendenti u awtonoma, kwalunkwe accenn ghal dawk il-proceduri fil-*web-site* tal-Korp intimat. Il-kaz fil-konfront tas-socjeta' rikorrenti ghandu jkompli jinstema' fil-mument li l-iStat Malti jillegisla sabiex jikkostitwixxi entita' awtonoma w'indipendenti sabiex tisma' u tiddeciedi l-kaz tas-socjeta' rikorrent b'rispett u in ottemperanza mal-garanziji kollha ghal smiegh xieraq.

In vista tar-rimedju ordnat li l-Qorti tqisu sufficjnti, il-Qorti ma tqisx li ghandu jkun hemm imposizzjoni ta' danni morali.

Decizjoni

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet kollha suesposti il-Qorti tghaddi sabiex taqta' u tiddeciedi l-kawza odjerna kif isegwi:

1. Tichad l-ecczzjonijiet kollha tal-Korp intimat kif ukoll tal-Avukat tal-Istat intimat kemm dawk preliminari kif ukoll dawk fil-mertu.

2. Tilqa' l-ewwel talba tas-socjeta' rikorrenti u tiddikjara li l-fatt illi l-ligi tal-Money Laundering cioe' il-Kap. 373 – L-Att dwar il-Money Laundering u l-Legislazzjoni Sussidjarja 373.01 – Regolamenti Kontra Money Laundering u Finanzjar ta' Terrorizmu, f'dawk il-partijiet li jwasslu sabiex l-FIAU timponi hi stess pieni amministrattivi sostanzjali fejn f'dan il-kaz l-istess FIAU imponiet multa ta' 244,679 Euro, jilledi d-drittijiet fundamentali taghha kif sanciti fl-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja ghad-drittijiet tal-Bniedem u l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni;

3. Tilqa' t-tieni talba tas-socjeta rikorrenti fejn talbet li din il-Qorti 'taghmel dawk l-ordnijiet, tohrog dawk l-atti u taghti dawk id-direttivi li tqis xierqa, sabiex twettaq, jew tizgura t-twettiq tad-drittijiet fundamentali tar-rikorrent fosthom illi tirrevoka l-multa amministrattiva imposta fuq is-socjeta' esponenti' limitatament billi thassar id-decizjoni tal-Korp Intimat datata 9 ta' Gunju, 2022

(fol. 7 et seq tal-process) imsejha 'Sanction letter' inkluz l-imposizzjoni tal-multi msemmija fl-istess u konsegwentement dak kollu li segwa fl-appell milll-istess decizjoni u tordna li l-atti fil-konfront tas-socjeta' rikorrenti jigu rinvijati lura fl-istadju qabel ma' dawn tressqu quddiem il-Kumitat ghall-konsiderazzjoni, decizjoni u l-imposizzjoni tal-multi. Ghandu ghalhekk jithassar sakemm ikun hemm decizjoni mod iehor minn entita indipendenti u awtonoma, kwalunkwe accenn ghal dawk il-proceduri fil-*web-site* tal-Korp intimat. Il-kaz fil-konfront tas-socjeta' rikorrenti ghandu jkompli jinstema' fil-mument li l-istat Malti jillegisla sabiex jikkostitwixxi entita' awtonoma w'indipendenti sabiex tisma' u tiddeciedi l-kaz tas-socjeta' rikorrenti b'rispett u in ottemperanza mal-garanziji kollha ghal smiegh xieraq.

4. Tiddikjara t-tielet talba sorvolata.

Bl-ispejjez ghandhom jigu sopportati ugwalment bejn l-intimati.

In vista li din il-Qorti sabet lezjoni tad-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti rizultanti minn applikazzjoni ta' ligijiet vigenti tordna notifika tad-decizjoni odjerna lill-Onorevoli Speaker tal-Parlament Malti mal-mument li ssir *res judicata*.

Moqrija.

Onor. Imhallef Dr. Joanne Vella Cuschieri
B.A., Mag. Jur. (EUR.LAW), LL.D.
13 ta' Lulju 2023

Cora Catania
Deputat Reġistratur
13 ta' Lulju 2023